

معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه

ویژه نامه قوانین و مقررات

سال دوم، شماره بیست و یکم، اسفند ماه ۱۳۸۹

معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه

ویژه نامه ضمیمه پیام آموزش قوانین مقررات

معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه

عنوان: ویژه نامه قوانین و مقررات شماره بیست و یکم (اسفند ماه ۱۳۸۹)

صاحب امتیاز: معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه

مدیر مسئول: محمد مصدق

سرمدیر: سیدفاضل نوری

مدیر اجرایی: نادر پوریبگ محمد

کارشناس: ترگس جعفر علیزاده

امور مشترکین: مهدی زرین چنگ

ناشر: نشر قضا

مدیر نشر: محسن سلم آبادی

لیتوگرافی و چاپ: مرکز چاپ و نشر الهادی

شمارگان: ۳۳۰۰ جلد چاپ نخست: قم، فروردین ۱۳۹۰

نشانی: تهران - خیابان حافظ شمالی، نبش خیابان سمیه، ساختمان شماره ۱۵ قوه قضائیه - معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه

تلفن و دوزنگار ۸۸۸۰۹۵۶ و ۸۸۴۱۸۰۸۰

پایگاه اینترنتی: www.lawtraining.ir

پست الکترونیکی: Emil:info@law-training.ir

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه.....	۹
بخش اول: قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی.....	۱۳
از «قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی».....	۱۵
بخش دوم: آیین نامه ها و بخشنامه های قوه قضائیه.....	۱۷
۱. تمدید توقف اجرای آئین نامه اجرایی لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۸۸/۳/۲۷.....	۱۹
۲. تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری.....	۱۹
بخش سوم: آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.....	۳۵
۱. رأی شماره های ۲۸۰ - ۲۸۱ با موضوع ابطال بندهایی از بخشنامه شماره ۴۴۲۵۳/۱۵۰۸۸ مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۵ معاون اول ریاست جمهوری منضم به شیوه نامه خدمات حقوقی در دستگاه های اجرایی.....	۳۷
۲. رأی شماره ۳۹۱ با موضوع عدم پرداخت مزایای شغل مربی آموزشیاری در ایامی که در شغل مذکور اشتغال نداشته اند.....	۳۹
۳. رأی شماره ۴۱۱ با موضوع ابطال بند ۶ صورتجلسه ابلاغی معاونت شهرسازی شهرداری اصفهان به شماره ۵/۴۹۵۲ مورخ ۱۳۸۴/۳/۱۱.....	۴۰
۴. رأی شماره ۴۶۲ با موضوع ابطال مصوبه شماره ۴۳۸۵۰/۲۷۰۳۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۸ هیأت وزیران مبنی بر رسیدگی به دارایی مقامات و مدیران و مضمولین اصل ۴۹ قانون اساسی.....	۴۱
۵. رأی شماره ۴۶۸ - ۴۶۹ با موضوع عدم الزام سازمان جهاد کشاورزی به پرداخت مابه التفاوت حق بیمه به هنگام نقل و انتقال سوابق از یک صندوق به صندوق دیگر.....	۴۲
۶. رأی شماره ۴۷۰ با موضوع سلب مالکیت مشروع اشخاص و یا الزام آنان به واگذاری قسمتی از زمین به طور رایگان و یا پرداخت قیمت معادل آن به منظور تفکیک آنها خلاف قانون است.....	۴۳
۷. رأی شماره ۴۷۳ با موضوع عدم صلاحیت دیوان در رسیدگی به اعتراض نسبت به تصمیمات کمیسیون موضوع ماده ۱۲ قانون زمین شهری.....	۴۴

۸. رأی شماره ۴۷۴ با موضوع پذیرش اسناد عادی نقل و انتقال اراضی و املاک مادام که به تنفیذ و تأیید مراجع قانونی صلاحیتدار به شرح مندرج در ماده ۴۸ قانون ثبت نرسیده باشد جواز قانونی ندارد..... ۴۵
۹. رأی شماره‌های ۴۸۹ - ۴۹۰ با موضوع ابطال ماده ۱۰ آئین نامه اجرایی قانون اصلاح تبصره ۲ ماده واحده قانون اجازه پرداخت وظیفه و مستمری وراثت و کارمندان مصوب ۱۳۸۸ مبنی بر برقراری حقوق وظیفه و مستمری از تاریخ تقاضا ۴۶
۱۰. رأی شماره ۴۹۲ با موضوع اختصاص قسمتی از املاک متقاضیان تفکیک و افراز به شهرداری به طور رایگان و یا وصول مبلغی به عنوان هزینه خدمات مذکور به منظور صدور پروانه احداث بنا خلاف قانون می‌باشد ۴۷
۱۱. رأی شماره ۵۰۹ با موضوع پس از صدور حکم و تداوم خدمت داوطلب با رعایت غمض عین از بعضی شرایط ایام عدم اشتغال بدون تعلق حقوق به عنوان سابقه خدمت قابل احتساب می‌باشد..... ۴۸
۱۲. رأی شماره‌های ۵۱۱ - ۵۱۲ با موضوع لزوم احتساب مدت خدمت تمام وقت در وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و شهرداری‌ها از لحاظ تعیین پایه و بازنشستگی و حقوق وظیفه به عنوان سابقه خدمت دولتی..... ۴۹
۱۳. رأی شماره‌های ۵۱۳ - ۵۱۷ با موضوع ابطال بندهایی از بخشنامه شماره ۳۳۲/۳۹۳/۳۰۵۴۵ مورخ ۱۳۸۸/۳/۱۸ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۵۱
۱۴. رأی شماره ۵۲۹ با موضوع هیأت وزیران به موجب بند هـ ماده ۳ قانون تجمیع عوارض فهرست کالاهای نهایی مشمول حکم قانون را تعیین می‌نماید..... ۵۴
۱۵. رأی شماره ۵۳۰ با موضوع عدم انتقال همسر جانباز به تبع جانباز به لحاظ داشتن تعهد خاص منطقه‌ای قانونی نمی‌باشد..... ۵۵
۱۶. رأی شماره ۵۳۱ با موضوع لزوم احتساب ایام خدمت به لحاظ وجود رابطه کارگری و کارفرمایی صرفنظر از تاریخ انعقاد قرارداد (شهرداری با سازمان تأمین اجتماعی)..... ۵۶
۱۷. رأی شماره ۵۳۳ با موضوع صلاحیت هیأت‌های تشخیص و حل اختلاف کار در رسیدگی به هرگونه اختلاف بین کارگر و کارفرما ناشی از اجرای قانون کار..... ۵۷
۱۸. رأی شماره ۵۹۴ با موضوع عدم تشخیص شغل حسابدار در زمره مشاغل کارگری..... ۵۸
۱۹. رأی شماره ۵۹۷ با موضوع اعطای امتیازات ایثارگری و اشتغال در مناطق جنگی به کارگران مشمول قانون کار..... ۵۹
۲۰. رأی شماره ۶۰۱ با موضوع ابطال بخشنامه شماره ۳۳۵۵۳ مورخ ۱۳۸۷/۴/۱۲ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۵۹

بخش چهارم: استفتائات قضایی، نظریات مشورتی و نشست‌های قضایی ۶۱

الف: استفتائات قضایی ۶۳

۱. استفتاء ۷۲۰۹: ارتباط اعلان مزایده با ایجاب بیع ۶۳
۲. استفتاء ۷۲۱۰: حکم مبادله کالا به کالا ۶۴
۳. استفتاء ۷۲۱۴: آثار معیوب بودن مبیع یا ثمن ۶۴
۴. استفتاء ۷۲۳۷: حکم رجوع به متهم در فرض عمل نکردن به شرط ۶۶
۵. استفتاء ۷۳۸۸: شرط تبدیل قصاص به دیه در فرض فرار قاتل ۶۷

ب: نظریات مشورتی ۷۰

۱. ابلاغ اوراق خطاریه به رئیس دفتر نمی‌تواند مصداق ابلاغ واقعی به رئیس اداره یا مؤسسه باشد ۷۰
۲. مقررات ماده ۹۶ قانون اجرای احکام مدنی نسبت به کفیل قابل اجرا است ۷۰
۳. چنانچه حکم دادگاه صرفاً به تمکین باشد حکم اعلامی محسوب می‌شود - تهیه مسکن از ناحیه زوج مقدمه تمکین است ۷۱
۴. در صورتی که شاکی مطالبات خویش را استیفاء نماید حق اعتراض برای وی متصور نمی‌باشد ۷۲
۵. دعوی بر متوفی از شمول مقررات مواد ۲۳۰ و ۲۷۷ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی خارج نیست ۷۳
۶. اصولاً تشخیص مهذور الدم بودن مقتول از اختیارات و تکالیف دادگاه است ۷۴
۷. ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل منصرف به مشاغل دولتی است ۷۵
۸. احضار متهم باید به وسیله احضار نامه به عمل آید ۷۵
۹. نمی‌توان از اجرای حکم قطعی که محکوم له تقاضای اجرای آن را نموده باشد خودداری نموده ولو اینکه به طور اشتباه صادر شده باشد ۷۶
۱۰. تشخیص مصادیق ماده ۱۶۰ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی به عهده مرجع قضایی است ۷۷

ج: نشست‌های قضایی ۷۸

۱. جلب ثالث به دادرسی و اعمال مقررات مربوط به خوانده نسبت به وی ۷۸
۲. اعتبار توافق طرفین در میزان خسارت قراردادی ۷۸
۳. دیوان عالی کشور مرجع حل اختلاف دادگاههای تجدیدنظر و کیفری استان ۷۹
۴. تکلیف اجرای احکام در صورت واخواهی محکوم علیه ۷۹

۵. ارزیابی ارزش گواهی با دادگاه است ۸۰
- بخش پنجم: مصوبات هیأت وزیران ۸۱
۱. اصلاح ماده (۹) آیین نامه کاربری شدن کارت شناسایی ملی ۸۳
۲. آئین نامه اجرایی قانون اساسنامه هیئت رسیدگی به شکایات قانونی برگزاری مناقصات ۸۳
- بخش ششم: مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی ۸۹
- مصوبه «اصلاح و تکمیل ماده واحده ایجاد شرایط تسهیل زمینه‌های ادامه تحصیل دانش آموزان و دانشجویان افغانی و عراقی مقیم ایران» ۹۱
- بخش هفتم: موارد حذف شده ۹۳
- نظر خواهی ۱۰۱
- فرم درخواست اشتراک ۱۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الْمُبْدِي

يُدَبِّرُ الْأُمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ؛
امور این جهان را از آسمان به سوی زمین تدبیر می کند پس در روزی که مقدار آن هزار سال از سال مانی
است که شامی شمید، بسوی او بالامی رود (و دنیا پایان می یابد)

«سوره سجده (۳۲) آیه ۵»

در شماره پامانی سال ۱۳۸۹ و اثره نامه قوانین و مقررات باز سخن را با حمد آن بی نیازی آغاز می کنیم که
تدبیر امور عالم را در قدرت خود دارد. خدایی که نه تنها زمینیان را به انحاء تکوینی و تشریعی هدایت می کند،
بلکه به اقتضای رحمت و حکمت خویش جهان هستی را آفرید و آن را با نظم بی نظیر به پیش می برد؛ پس آن مدبر
رحیم و حکیم را می ستاییم و برگردش و گذران ماه و سال شاکریم و از آن مقلب القلوب مسئلت داریم که
قلوبمان را بر ایمان به خود و قد و همان را بر صراط خود ثابت بدارد. آمین یا رب العالمین.

اما بعد:

تنظیم و انتشار سالنامه ها از قبیل سالنامه های عمومی، اختصاصی، موضوعی و آماری امری متعارف
است. از آنجا که در سال ۱۳۸۹ و اثره نامه قوانین و مقررات دوازده شماره پاینده داشت، جاداشت سالنامه
قوانین و مقررات راهتیه و هر چند در تیراژ محدود، به مجامع هدف عرضه کنیم؛ لکن به لحاظ محدودیت های سازمانی

و مالی و مطابق وعده ای که در شماره قبل دادیم، به ذکر منتخبی از قوانین و مقررات چاپ شده در شماره های سال ۱۳۸۹ (شماره های ۱۰ تا ۲۱) به شرح جدول ذیل اکتفا می کنیم و از مخاطبان ارجمند درخواست می کنیم با ارسال نظریه و پیشنهاد، ما را در انجام بینه کار و ارتقاء کیفیت مساعدت نمایند.

سر دبیر

اسفند ۱۳۸۹

فهرست اہم عناوین مطالب شماره های سال ۱۳۸۹ و اثره نامه قوانین و مقررات

الف. قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی

ردیف	عنوان	ماه و شماره و اثره نامه	صفحه
۱	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	فروردین - دهم	۱۳
۲	قانون استفاده غیر مجاز از عناوین علمی	فروردین - دهم	۶۵
۳	قانون تدوین و مستجج قوانین و مقررات کشور	تیر - سیزدهم	۳۶
۴	قانون مستثاندن شهرداری های کشور در واگذاری قسمتی از پارکها و میادین و اموال عمومی اعم از عرصه و اعیان از شمول قوانین مربوط به مالک و مستاجر	مرداد - چهاردهم	۱۸
۵	دستور العمل اجرایی قانون تدوین و مستجج قوانین و مقررات کشور	شهریور - پانزدهم	۱۶
۶	قانون اصلاح ماده ۱۲ قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸	مهر - شانزدهم	۱۶
۷	قانون احقاق یک تبصره به ماده ۹۴۶ قانون مدنی اصلاحی ۱۳۸۷	مهر - شانزدهم	۱۷
۸	قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴)	بهمن - بیستم	۶۸

۹	قانون تدبیر مملت اجراء آرمایشی قانون مجازات اسلامی	بهن - میتم	۲۳۳
۱۰	قانون پیش فروش ساختمان	بهن - میتم	۲۳۴

ب. آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوانعالی کشور

ردیف	عنوان	ماه و شماره ویژه نامه	صفحه
۱	رأی شماره ۷۱۵ مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۴: آرای دادگاههای عمومی جزایی و انقلاب در مواردی که مجازات قانونی جرم اعدام باشد، قابل تجدید نظر در دیوان عالی کشور است	خرداد - دوازدهم	۵۷
۲	رأی شماره ۷۱۶ مورخ ۱۳۸۹/۷/۲۰: چنانچه زوج بدون مانع مشروع از ادای وظایف زوجیت اتناع ورزد با اثبات مراتب از ناحیه زوج در دادگاه و اخذ اجازه ازدواج، وکالت زوج از زوج در طلاق محقق و قابل اعمال نیست	دی - نوزدهم	۲۷

ج. مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام و نظریات شورای نگهبان

ردیف	عنوان	ماه و شماره ویژه نامه	صفحه
۱	اصلاحیه قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۷۶ (مصوب ۱۳۸۹/۵/۹)	آذر - هجدهم	۲۱
۲	نظریه شورای نگهبان در خصوص بند ۹ ماده ۵۰ قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰	خرداد - دوازدهم	۱۱۶

د. آیین نامه و بخشنامه های قوه قضائیه

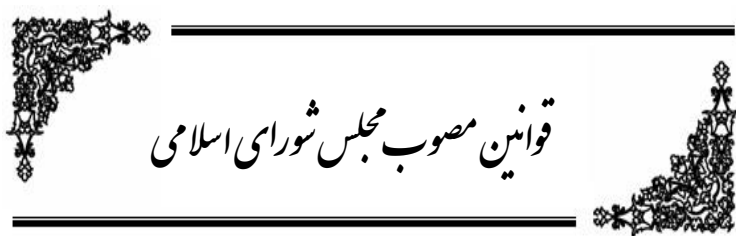
ردیف	عنوان	ماه و شماره ویژه نامه	صفحه
۱	بخشنامه [در خصوص تعرفه خدمات قضایی]	فروردین - دهم	۸۵

۸۷	فروردین-دهم	تجدید آرایشی قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۸۷/۶/۲۸	۲
۳۱	اردیبهشت-یازدهم	آیین نامه تعیین گروه های شغلی و ضوابط مربوط به ارتقاء گروه و تغییر مقام قضات	۳
۴۱	اردیبهشت-یازدهم	اصلاحیه فصل سوم از بخش سوم آیین نامه اجرایی سازمان زندانها و اقدامات تأییدی و تربیتی کشور	۴
۷۳	خرداد-دوازدهم	نحوه محاسبه ارزش مهریه و جرایم کشور	۵
۲۵	مرداد-چهاردهم	آیین نامه اجرایی نحوه نظارت دیوان عالی کشور بر اجرای صحیح قوانین در محاکم	۶
۲۴۹	بهمن-میتم	بخشنامه رئیس حوزه ریاست قوه قضائیه در ده محور	۷

هـ. مصوبات هیأت وزیران

ردیف	عنوان	ماه و شماره ویژه نامه	صفحه
۱	آیین نامه اجرایی بند «ط» ماده ۲۹ قانون مدیریت خدمات کشوری	فروردین-دهم	۱۰۹
۲	آیین نامه اجرایی در صد جانبازی	خرداد-دوازدهم	۹۷
۳	تصویب نامه سازمان ملی مهارت	تیر-سیزدهم	۶۱
۴	اصلاح مواد ۸ و ۱۱ آیین نامه عمران اراضی بایر	تیر-سیزدهم	۶۶
۵	اصلاح آیین نامه سازمان تعزیرات حکومتی	دی-نوزدهم	۱۰۱

بخش اول:

از "قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی"

ماده ۹- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در اجراء قوانین و مقررات مربوط، با تهیه حدنگاری (کاداستر) و نقشه‌های مورد نیاز، نسبت به تثبیت مالکیت دولت بر منابع ملی و اراضی موات و دولتی و با رعایت حریم روستاها و همراه با رفع تداخلات ناشی از اجراء مقررات موازی اقدام و حداکثر تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، سند مالکیت عرصه‌ها را به نمایندگی از سوی دولت اخذ و ضمن اعمال مدیریت کارآمد، نسبت به حفاظت و بهره‌برداری از عرصه و اعیانی منابع ملی و اراضی یاد شده بدون پرداخت هزینه‌های دادرسی در دعاوی مربوطه اقدام نماید.

تبصره ۱- اشخاص ذی‌نفع که قبلاً به اعتراض آنان در مراجع ذی‌صلاح اداری و قضائی رسیدگی نشده باشد می‌توانند ظرف مدت یک سال پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون نسبت به اجراء مقررات اعتراض و آن را در دبیرخانه هیأت موضوع ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۶۷/۶/۲۹ شهرستان مربوطه ثبت نمایند و پس از انقضای مهلت مذکور در این ماده، چنانچه ذی‌نفع، حکم قانونی مبنی بر احراز مالکیت قطعی و نهایی خود (در شعب رسیدگی ویژه‌ای که بدین منظور در مرکز از سوی رئیس قوه قضائیه تعیین و ایجاد می‌شود) دریافت نموده باشد، دولت مکلف است در صورت امکان عین زمین را به وی تحویل داده و یا اگر امکان‌پذیر نباشد و در صورت رضایت مالک، عوض زمین و یا قیمت کارشناسی آن را پرداخت نماید.

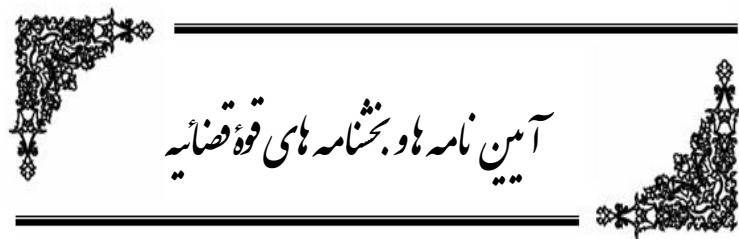
تبصره ۲- با تصویب این قانون، انتقال قطعی مالکیت دولت در واگذاری اراضی ملی، دولتی و موات به متقاضیانی که از تاریخ ابلاغ این قانون به بعد شروع به تشکیل پرونده

۱. قانون یاد شده در صفحه ۹۹ شماره چهاردهم ویژه نامه قوانین و مقررات مورد اشاره قرار گرفته است که ماده ۹ آن به لحاظ اهمیت، حسب تشخیص کارشناس محترم قضایی این دفتر در این شماره درج گردید.

درخواست اراضی می‌نمایند ممنوع بوده و قوانین مغایر لغو می‌گردد لکن صدور سند مالکیت اعیانی احداثی پیش‌بینی شده در طرح مصوب و پس از اجراء کامل طرح و تأیید هیأت نظارت مندرج در قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب ۱۳۸۶/۴/۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام، بلامانع بوده و بهره‌برداری از اراضی مذکور به صورت اجاره، حق بهره‌برداری و یا حق انتفاع و در قالب طرح مصوب، مجاز می‌باشد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۶۷ مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۶)

بخش دوم:

۱. تمدید توقف اجرای آئین‌نامه اجرایی لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب

۱۳۸۸/۳/۲۷

حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای رازینی

معاون محترم حقوقی قوه قضائیه

پیرو نامه شماره ۹۰۰۰/۱۲۰۴۰/۱۰۰ - ۱۳۸۹/۳/۲۲ و بازگشت به نامه شماره ۱۳۸۹/۱۱/۱۷-۹۰۰۰/۳۷۴۵/۵۰۰، ریاست محترم قوه قضائیه با تمدید توقف اجرای آئین‌نامه اجرایی لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۸۸/۳/۲۷ از تاریخ انقضاء به مدت یک سال موافقت فرمودند. لذا بدینوسیله مراتب جهت اقدام لازم ابلاغ می‌گردد.

رئیس حوزه ریاست قوه قضائیه - علی خلفی

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۱۹ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۳)

۲. تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری

مدیرعامل محترم روزنامه رسمی کشور

به پیوست یک نسخه تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری به شماره ۹۰۰۰/۵۱۰۸۲/۱۰۰ - ۱۳۸۹/۱۲/۸ که در تاریخ ۱۳۸۹/۱۲/۸ به تصویب ریاست محترم قوه قضائیه رسیده، جهت درج در روزنامه رسمی کشور ارسال می‌گردد.

رئیس حوزه ریاست قوه قضائیه - علی خلفی

تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری

در اجرای ماده ۲۹ قانون کارشناسان رسمی دادگستری مصوب ۱۳۸۱/۱/۱۸ مجلس شورای اسلامی، تعرفه مربوط به تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری، مصوب ۱۳۸۴/۵/۲۳ و اصلاحیه آن به شرح مواد آتی اصلاح می‌شود:

فصل اول - مقررات عمومی

ماده ۱- دستمزد کارشناسان پس از گزارش و اظهارنظر کارشناسی در حدود صلاحیت آنها از طرف اشخاص حقیقی یا حقوقی طبق مقررات این تعرفه محاسبه و پرداخت می‌گردد.

تبصره - منظور از کانون در این تعرفه، کانون کارشناسان رسمی دادگستری و منظور از مرکز، مرکز امور مشاوران حقوقی، وکلا و کارشناسان قوه قضائیه می‌باشد.

ماده ۲- مراجع قضائی، وزارتخانه‌ها، سازمان‌های دولتی و ارگانها و نهادها و شهرداری‌ها و مؤسسات وابسته به آنها در تعیین دستمزد کارشناس مکلفند براساس مقررات این تعرفه عمل نمایند.

تبصره ۱- در مواردی که مرجع قضائی در پرونده‌های کیفری و حقوقی برای کشف جرم و تعیین علت و علل و مشخص نمودن واقعیت اقدام به تعیین کارشناس می‌نماید، تعیین دستمزد متناسب با کمیت و کیفیت کار با همان مرجع می‌باشد.

تبصره ۲- در صورت عدم استطاعت مالی متقاضی کارشناسی به تشخیص قاضی پرونده حق‌الزحمه کارشناسی تا میزان معینی حداکثر تا پنجاه درصد به وسیله دادگاه کاهش می‌یابد ولی به هر حال پرداخت هزینه‌ها یا وسیله اجرای قرار کارشناسی مانند ایاب و ذهاب و غیره به عهده متقاضی می‌باشد.

تبصره ۳- در مورد مناطق محروم و یا اشخاص حقیقی که استطاعت کافی ندارند حسب مورد به تشخیص قاضی پرونده، مرکز یا کانون مربوط حق‌الزحمه این تعرفه سی درصد کاهش می‌یابد.

تبصره ۴- هر کارشناس حداکثر موظف به ارائه ۳ مورد کارشناسی مجانی یا کاهش یافته در هر سال می‌باشد.

تبصره ۵- در صورت عدم استطاعت مالی متقاضی کارشناسی به تشخیص مرجع قضائی مربوط مراتب جهت معرفی کارشناس معاضدتی حسب مورد به مرکز یا کانون اعلام تا با توجه به تبصره ۴ کارشناس مربوط معرفی گردد.

ماده ۳- در کارشناسی‌ها چنانچه موضوع کارشناسی مربوط به جزئی از کل بوده ولی اظهارنظر کارشناسی مستلزم بررسی در کل کار مربوط باشد، دستمزد با پیشنهاد کارشناس و موافقت مقام ارجاع‌کننده بر مبنای کل کار انجام شده محاسبه و پرداخت خواهد شد.

ماده ۴- در مواردی که موضوع کارشناسی توسط چند نفر کارشناس رسمی از یک رشته کارشناسی انجام می‌شود، از دستمزد هر کارشناس سی درصد کسر می‌گردد.

ماده ۵- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مکلفند در صورت درخواست کارشناس یا هیئت کارشناسی، دستمزد کارشناسی را طبق این تعرفه و در صورتی که قبلاً قابل برآورد نباشد، حسب مورد بطور علی‌الحساب به حساب مرکز یا کانون تودیع و قبض آن را در پرونده مربوط پیوست نمایند. در این صورت، کارشناسان رسمی مکلفند پس از تودیع دستمزد نسبت به انجام کارشناسی اقدام نمایند.

ماده ۶- در صورتی که کارشناس اقدام به کارشناسی نموده ولی به دلیلی که خارج از حیطه اختیار وی باشد اجرای کارشناسی منتفی گردد، محق دریافت بخشی از دستمزد متناسب با کارهای انجام شده و یا وقت صرف شده خواهد بود؛ به شرط اینکه از حداقل مقرر در این تعرفه کمتر نباشد. به علاوه، چنانچه در این رابطه به محل اجرای قرار کارشناسی مسافرت نموده باشد هزینه سفر، اقامت و فوق‌العاده روزانه وی بر مبنای ضوابط این تعرفه پرداخت می‌شود.

ماده ۷- در صورتی که اجرای قرار کارشناسی مستلزم عزیمت به خارج از حوزه فعالیت و محل اقامت کارشناس باشد، تامین وسیله ایاب و ذهاب و محل اقامت مناسب و غذا به عهده متقاضی بوده و علاوه بر دستمزد کارشناسی، فوق‌العاده مأموریت کارشناس برای هر روز مسافرت به مآخذ روزانه مبلغ ۲۵۰.۰۰۰ ریال برای داخل استان محل اقامت کارشناس و مبلغ ۴۰۰.۰۰۰ ریال برای مأموریت خارج از استان کارشناس پرداخت خواهد شد. چنانچه متقاضی از تامین وسیله ایاب و ذهاب و اقامت خودداری نماید و کارشناس برای انجام کارشناسی رأساً و به هزینه خود نسبت به تهیه موارد فوق‌الذکر اقدام نماید علاوه بر دستمزد و فوق‌العاده مأموریت، هزینه‌های مربوط در وجه کارشناس پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- در صورتی که انجام کارشناسی مستلزم عزیمت به خارج از کشور باشد، انجام امور مربوط به روادید و پرداخت هزینه‌های مربوط اعم از عوارض خروج از کشور و تهیه

بلیط هواپیما، هزینه اقامت و همچنین سایر هزینه‌های سفر و پرداخت فوق‌العاده روزانه هم‌ردیف مدیران کل به عهده متقاضی می‌باشد.

تبصره ۲- در صورتی که مبلغ مورد رسیدگی به ارز باشد، پس از تسعیر آن به ریال، براساس نرخ واریزنامه رسمی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مطابق جدول رشته مربوط محاسبه خواهدگردید.

ماده ۸- دستمزد تأمین دلیل با توجه به کمیت و کیفیت خدمات کارشناسی مورد نیاز از طرف مقام ارجاع‌کننده تعیین می‌شود و حداقل آن ۷۰۰ هزار ریال می‌باشد.

ماده ۹- هزینه انجام کلیه آزمایش‌ها و تهیه نمونه‌های لازم و گمانه‌زنی که طبق نظر کارشناس ضروری باشد، به عهده متقاضی است و در صورت اختلاف و ضرورت انجام اقدامات مذکور، حسب مورد نظر مرکز یا کانون مربوط معتبر است.

ماده ۱۰- در مواردی که برای بعضی از امور کارشناسی در این تعرفه دستمزد تعیین نشده باشد، دستمزد آن حسب مورد توسط مرجع قضایی، مرکز یا کانون مربوط تعیین می‌گردد، حداقل دستمزد ۷۰۰.۰۰۰ ریال خواهدبود.

ماده ۱۱- در مواردی که موضوع کارشناسی مربوط به سال‌های قبل از تاریخ انجام کارشناسی باشد، دستمزد طبق قیمت روز براساس این تعرفه محاسبه و پرداخت خواهدشد.

ماده ۱۲- دستمزد ارزیابی‌ها برای کلیه رشته‌ها در هر مورد ارجاعی بشرح ذیل تعیین می‌گردد.

تا ۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال مقطوعاً ۷۰۰.۰۰۰ ریال

از ۵۰ میلیون ریال تا ۱۵۰ میلیون ریال نسبت به مازاد چهار در هزار

از ۱۵۰ میلیون ریال تا ۲۵۰ میلیون ریال نسبت به مازاد سه در هزار

از ۲۵۰ میلیون ریال تا یک میلیارد ریال نسبت به مازاد دو در هزار

از یک میلیارد ریال تا ده میلیارد ریال نسبت به مازاد یک در هزار

از ده میلیارد ریال تا یکصد و پنجاه میلیارد ریال نسبت به مازاد سه دهم در هزار

از یکصد و پنجاه میلیارد ریال تا پانصد میلیارد ریال نسبت به مازاد پانزده صدم در هزار

از پانصد میلیارد ریال تا یک‌هزار میلیارد ریال نسبت به مازاد یک بیستم در هزار

از یکهزار میلیارد ریال به بالا نسبت به مازاد یک صدم در هزار و حداکثر یکصد و پنجاه میلیون ریال.

تبصره ۱- در هر مورد که ارجاع کار شامل موارد متعدد باشد، مجمع مبالغ ارزیابی مندرج در گزارش به طور یک جا مبنای محاسبه این ماده قرار می‌گیرد. لیکن در صورتی که موضوع ارزیابی در شهرستان دیگر و یا مربوط به اشخاص حقوقی یا حقیقی مختلف باشد، ارزیابی‌ها به طور جداگانه مبنای محاسبه قرار خواهد گرفت.

تبصره ۲- دستمزد بررسی به اختلاف فی مابین کارفرمایان و پیمانکاران و مهندسین مشاور و دستمزد تعیین و کنترل صورت وضعیت برای کلیه رشته‌ها بر مبنای مبلغ قرارداد طبق ماده ۱۲ این تعرفه به اضافه پنجاه درصد می‌باشد.

تبصره ۳- دستمزد تعیین علل و مسبب و تعیین خسارت برای کلیه رشته‌ها بر مبنای میزان خسارت تعیین شده طبق ماده ۱۲ این تعرفه به اضافه بیست درصد می‌باشد.

تبصره ۴- تشخیص تخلف از مفاد قرارداد و یا رسیدگی به تأخیر قرارداد در هر مورد طبق ماده ۱۲ این تعرفه به اضافه ده درصد می‌باشد.

تبصره ۵- در ارزیابی قطعات یدکی کالای مستعمل، فرآورده‌های غذایی و دارویی و بهداشتی، ضایعات تولیدی، ابزارآلات، اجزای ریز الکترونیک و مخابرات در هر کار ارجاعی به صورت یک جا و طبق ماده ۱۲ این تعرفه به اضافه بیست درصد می‌باشد.

ماده ۱۳- در صورتی که رسیدگی به مستندات و مدارک مربوط به کارشناسی به زبان خارجی باشد علاوه بر تعرفه قانونی در هر رشته، هزینه ترجمه رسمی براساس آئین‌نامه تعرفه مترجمین رسمی اضافه می‌شود.

ماده ۱۴- دستمزد تعیین اجاره‌بها، برای کلیه رشته‌ها جهت هر واحد یا مجموعه مستقل تا اجاره ماهیانه پانصد هزار ریال، مقطوعاً ۷۰۰.۰۰۰ ریال و از پانصد هزار ریال تا سی میلیون ریال، ده درصد و از سی میلیون ریال به بالا، دو در هزار اضافه خواهد شد. دستمزد تعیین اجرت‌المثل یا اجور گذشته بر مبنای این ماده به اضافه بیست و پنج درصد خواهد بود.

ماده ۱۵- حق الزحمه تفسیر عکس‌های هوایی برای هر پلاک ثبتی و تعیین موقعیت ثبتی آن در عکس‌های مزبور مقطوعاً مبلغ ۱.۵۰۰.۰۰۰ ریال است و برای تفسیر عکس‌های هوایی سالهای گذشته، به ازای هر سال مبلغ دویست هزار ریال اضافه خواهد شد. همچنین،

برای پلاکهای متعدد متصل به هم به ازاء هر پلاک اضافی بیست درصد به حق الزحمه این ردیف اضافه خواهد شد.

فصل دوم - تعرفه دستمزد گروههای کارشناسی

گروه ۱- مهندسی آب و معادن شامل رشته‌های (آب، مواد، معادن)

رشته مهندسی آب:

ماده ۱۶- دستمزد اندازه‌گیری آب و حقابه‌ها بشرح ذیل است:

۱- تا ۱۰۰ لیتر در ثانیه، مقطوعاً ۷۰۰.۰۰۰ ریال.

۲- مازاد بر ۱۰۰ لیتر در ثانیه تا ۱۰۰۰ لیتر در ثانیه، بازاء هر لیتر ۱.۰۰۰ ریال.

۳- از ۱۰۰۰ لیتر به بالا به ازاء هر لیتر در ثانیه، ۲۰۰ ریال و حداکثر ده میلیون ریال.

ماده ۱۷- دستمزد تعیین کیفیت شیمیایی و آلودگی آب با توجه به مسائل زیست‌محیطی در هر مورد ۷۰۰.۰۰۰ ریال می‌باشد.

ماده ۱۸- دستمزد بررسی مشخصات سفره‌های سطحی و زیرزمینی آب از هر لحاظ مقطوعاً ۱.۵۰۰.۰۰۰ ریال است.

تبصره - در صورتی که انجام کارشناسی مستلزم عملیات نقشه‌برداری باشد، دستمزد آن طبق تعرفه مربوط پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۹- دستمزد ارزیابی قنات، چاه‌ها و منصوبات آن، شبکه‌های آبیاری و زهکشی آب و فاضلاب مطابق ماده ۱۲ این تعرفه خواهد بود.

ماده ۲۰- تعیین نوع و بررسی کیفیت حفاری چاه‌ها و قنات و بهسازی چشمه‌ها مقطوعاً ۱.۵۰۰.۰۰۰ ریال است.

ماده ۲۱- دستمزد رسیدگی به اختلاف مربوط به حریم و بستر رودخانه‌ها و کانال‌ها و انهار به شرح زیر تعیین می‌گردد:

۱- حریم کانال‌ها و انهار تا عرض بستر ۱۲ متر از قرار هر کیلومتر ۵۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر پنج میلیون ریال.

۲- حریم رودخانه و کانال‌های با عرض بیش از ۱۲ متر، از قرار هر کیلومتر ۷۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۷ میلیون ریال.

ماده ۲۲- دستمزد رسیدگی به وضع فاضلاب به لحاظ تشخیص بار آلودگی بر حسب کمیت و کیفیت مقطوعاً ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

رشته فلزات و معادن:

ماده ۲۳-

۱- تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی رشته فلزات طبق تعرفه دستمزد کارشناسان گروه ۷ (صنعت و فن) خواهد بود.

۲- تعرفه دستمزد کارشناسان رشته معادن مربوط به ارزیابی ذخائر معدنی (احتمالی - ممکن - قطعی) طبق ماده ۱۲ این تعرفه خواهد بود. (در معادن زیرزمینی معادل بیست درصد به تعرفه مربوط اضافه خواهد شد)

گروه ۲- اموال منقول شامل رشته‌های:

(آثار هنری و اشیاء نفیسه و کتب خطی - اشیاء عتیقه و احجار کریمه، ساعت و جواهرات، فرش، لوازم خانگی و اداری)
ماده ۲۴- دستمزد کارشناسی رشته‌های فوق مطابق ماده ۱۲ این تعرفه خواهد بود.

گروه ۳- امور پزشکی - داروئی و غذایی شامل رشته‌های:

(پزشکی، داروسازی و سم‌شناسی، مواد غذایی و مسمومیت‌های ناشی از آن)
ماده ۲۵- دستمزد کارشناسی رشته‌های فوق، برحسب اهمیت و حساسیت و پیچیدگی موضوع و با توجه به کمیت و کیفیت کار با پیشنهاد کارشناس و موافقت مرجع ارجاع‌کننده (حداقل ۷۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۷.۰۰۰.۰۰۰ ریال در هر مورد) می‌باشد.
تبصره - کلیه هزینه‌های آزمایشگاهی، نمونه‌برداری (بیوپسی)، رادیوگرافی و نظائر آن به عهده متقاضی می‌باشد.

گروه ۴- رشته حسابداری و حسابرسی - آمار (امور بازرگانی - تعیین نفقه و بیمه)

رشته حسابداری و حسابرسی:

- ماده ۲۶- دستمزد کارشناسی در امور حسابرسی نسبت به جمع ارقام حسابهای مورد رسیدگی طبق ماده ۱۲ این تعرفه به اضافه پنجاه درصد خواهد بود.
- ماده ۲۷- دستمزد کارشناسی امور ذیل بر اساس ماده ۱۲ این تعرفه خواهد بود:
- ۱- ارزش سهام و سهم‌الشرکه، با توجه به مجموع دارائی‌های جاری و بدهی‌ها و ذخائر رسیدگی شده به اضافه قیمت تمام شده دفتری دارائی‌های ثابت.
 - ۲- رسیدگی و حسابرسی ترازنامه و حساب سود و زیان و امور توقف و ورشکستگی.
 - ۳- تعیین قیمت تمام شده کالاها با توجه به ارقام تشکیل دهنده قیمت تمام شده.

رشته امور بازرگانی:

- ماده ۲۸- دستمزد کارشناسان رشته بازرگانی با مقام ارجاع‌کننده حداقل ۱.۰۰۰.۰۰۰ حداکثر ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

رشته تعیین نفقه:

- ماده ۲۹- تعیین دستمزد نفقه با توافق مقام ارجاع‌کننده می‌باشد و در هر مورد حداقل ۷۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۵.۰۰۰.۰۰۰ میلیون ریال است.

رشته بیمه:

- ماده ۳۰- دستمزد رشته بیمه با توافق مقام ارجاع‌کننده در هر مورد حداقل ۷۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۷.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

رشته آمار:

- ماده ۳۱- تعیین دستمزد رشته آمار با توافق مقام ارجاع‌کننده در هر مورد حداقل ۷۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

گروه ۵ - امور وسائط نقلیه موتوری شامل رشته‌های:
(امور حمل و نقل [ترابری] - وسائط نقلیه هوایی، وسائط نقلیه دریایی و غواصی، وسائط نقلیه موتوری زمینی و وسائط نقلیه ریلی)

ماده ۳۲- دستمزد کارشناسی وسائط نقلیه موتوری زمینی به شرح ذیل است:

- ۱- رسیدگی به اصالت خودرو ۷۰۰.۰۰۰ ریال.
 - ۲- رسیدگی به تصادف درون شهری ۶۰۰.۰۰۰ ریال.
 - ۳- رسیدگی به تصادف خارج از شهر ۸۰۰.۰۰۰ ریال.
- اظهارنظر فنی و تعیین خسارت تعمیرگاهی، تعیین تناژ، تعیین مدل و تعیین اجاره‌بها و اجرت‌المثل برای هر دستگاه مقطوعاً ۷۰۰.۰۰۰ ریال و برای وسائط نقلیه بدون موتور پنجاه درصد آن.

ماده ۳۳- تعرفه دستمزد وسائط نقلیه دریایی و غواصی و رشته امور حمل و نقل:

- ۱- برای دعاوی مربوط به حمل و نقل (مسئولیت صادرکننده اسناد حمل)
با توجه به مبلغ خواسته، مطابق ماده ۱۲ این تعرفه است.
 - ۲- تعیین ارزش وسائط نقلیه آبی:
براساس ماده ۱۲ این تعرفه است.
 - ۳- تعیین علت در تصادم دریایی یا تصادم در آبهای داخلی بشرح ذیل می‌باشد:
الف - در صورت تصادم بین قایقهای تفریحی و مسافربری در آبهای داخلی:
در هر مورد ۹۰۰.۰۰۰ ریال.
 - ب - در صورت تصادم بین دو یا چند فروند شناور در دریا:
- برای شناورهای با ظرفیت بار کمتر از ۵۰۰ تن ظرفیت ناخالص یا (GT)
۲.۰۰۰.۰۰۰ ریال در هر مورد
 - برای شناورهای با ظرفیت بار بالاتر از ۵۰۰ تن ظرفیت ناخالص یا (GT)
۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال در هر مورد
- تبصره - در صورتی که تصادم بین دو یا چند شناور با ظرفیت‌های متفاوت باشد ظرفیت بالاتر مبنای تعیین حق الزحمه می‌باشد.
- ۴- در مورد غواصی و عملیات زیرآبی، ماده ۱۰ این تعرفه ملاک عمل خواهد بود.

تبصره - دستمزد ارزیابی‌های وسائط نقلیه هوایی و ریلی و زمینی برابر ماده ۱۲ این تعرفه است

گروه ۶ - راه و ساختمان شامل رشته‌های:

(راه و ساختمان - معماری داخلی و تزئینات - مهندسی ترافیک - برنامه - ریزی شهری - مهندسی محیط‌زیست - امور ثبتی - ابنیه و آثار باستانی - نقشه‌برداری)

رشته راه و ساختمان:

ماده ۳۴- دستمزد ارزیابی اراضی غیرمزروعی و ابنیه و مصالح ساختمانی و تعیین حقوق کسب و پیشه و تجارت و سرقتی مطابق ماده ۱۲ این تعرفه تعیین می‌شود.

ماده ۳۵- دستمزد تطبیق نقشه‌های ساختمانی با وضعیت محل و بنا برای هر متر مربع مساحت زیربنا ۲۰۰۰۰ ریال و حداقل ۷۰۰۰۰۰۰ ریال و حداکثر ۷۰۰۰۰۰۰۰ ریال است.

ماده ۳۶- دستمزد تطبیق مشخصات قراردادی ساختمان‌ها با وضعیت محل و بنا برای هر متر مربع مساحت زیربنا ۲۰۰۰۰ ریال و حداقل ۷۰۰۰۰۰۰ ریال و حداکثر ده میلیون ریال است.

ماده ۳۷- دستمزد تهیه نقشه‌های معماری و سازه ساختمانهای موجود در صورت ضرورت و دستور مرجع قضائی بشرح زیر می‌باشد.

۱- معماری کلی هر متر مربع ۱۵۰۰ ریال و حداکثر ۱۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

۲- سازه هر متر مربع ۲۰۰۰۰ ریال و حداکثر ۲۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

ماده ۳۸- دستمزد افراز و قطعه‌بندی مستلزم تهیه نقشه دقیق قطعات افرازی و صورت ارزیابی آنها، طرح قطعات مفروزه بطور واضح و روشن بشرح زیر است:

۱- دستمزد افراز املاک و مستغلات و تقسیم ترکه بر اساس ماده ۱۲ این تعرفه به اضافه بیست درصد.

۲- در صورتی که نقشه ملک مورد افراز تهیه نشده باشد هزینه نقشه بر اساس تعرفه نقشه‌برداری مربوط علاوه بر دستمزد ردیف ۱ محاسبه می‌شود.

تبصره - در مواردی که واحدهای ساختمانی با هر نوع کاربری که بصورت آپارتمان، طبقه یا بلوک مجزا هستند همانند باشند، طبقه یا بلوک اول به میزان مقرر در مادتين ۳۴ الی ۳۸ این تعرفه محاسبه و برای بقیه طبقات و یا بلوک مشابه فقط ده درصد دستمزد مربوط پرداخت خواهد شد.

ماده ۳۹- دستمزد تشخیص زمین مسبوق به احیاء از نظر ساختمانی تا مساحت ۱۰۰۰ متر مربع ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال و برای هر یک هزار متر مربع مازاد، مبلغ ۴۰۰.۰۰۰ ریال اضافه می‌گردد.

رشته نقشه‌برداری و رشته امور ثبتی:

ماده ۴۰- پیاده کردن محدوده پلاک ثبتی در نقشه و عکس هوایی:

۱- اگر گذر بند مشخص باشد:

تا ۱۰۰۰ متر مربع مقطوعاً ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

نسبت به مازاد تا ۱۰ هکتار، برای هر مترمربع ۱۰۰ ریال.

از ۱۰ هکتار به بالا نسبت به مازاد هر متر مربع ۵۰ ریال و حداکثر ۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

۲- اگر گذر بند مشخص نباشد:

تا ۱۰۰۰ متر مربع مقطوعاً ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

نسبت به مازاد تا ۱۰ هکتار هر متر مربع ۱۰۰ ریال

از ۱۰ هکتار به بالا نسبت به مازاد هر متر مربع ۵۰ ریال و حداکثر ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

ماده ۴۱- حق‌الزحمه نقشه‌برداری اراضی و تهیه پروفیل و غیره بر مبنای بند ۲ ماده

۴۰ و حداکثر ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

ماده ۴۲- حق‌الزحمه مطالعه پرونده ثبتی و تشخیص محل پلاک مورد نظر در املاک

تا ۱۰۰۰ متر مربع حداقل ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال و نسبت به مازاد تا ۵۰۰۰ متر مربع برای هر

متر مربع ۴۰۰ ریال و از ۵۰۰۰ متر مربع تا ۵۰۰۰۰ متر مربع نسبت به مازاد برای هر متر

مربع ۲۰۰ ریال و از ۵۰۰۰۰ متر مربع به بالا نسبت به مازاد برای هر متر مربع ۱۰۰ ریال

و حداکثر پانزده میلیون ریال.

ماده ۴۳- دستمزد نقشه برداری و تهیه نقشه موقعیت قنوات و مسیر انهار و کانالها و رودخانه ها با مقیاس ۱/۱۰۰۰ به صورت پیمایش با تعیین محل چاه ها، حداقل ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال است و حداکثر با نظر مقام قضائی می باشد.

ماده ۴۴- دستمزد تشخیص حدود ثبتی و رسیدگی به اختلافات املاک خارج از محدوده شهرها:

۱- دستمزد مطالعه پرونده ثبتی و پیاده نمودن پلاک مورد نظر و تشخیص حدود آن در املاک مزروعی تا یک هکتار حداقل ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال است.

۲- در مواردی که مساحت ملک بیش از یک هکتار باشد به ازاء هر هکتار مازاد، بیست درصد به دستمزد اضافه می شود و حداکثر ۶ میلیون ریال می باشد.

ماده ۴۵- دستمزد کارشناسی رشته شهرسازی:

۱- حق الزحمه شهرسازی در زمینه بررسی انطباق طرح های تفکیک اراضی شهری با ضوابط و مقررات شهرسازی به شرح زیر است:

۱-۱- طرح تفکیک با دو قطعه زمین، مبلغ ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

۲-۱- طرح تفکیک با ۳ تا ۱۰ قطعه زمین، مبلغ ۵۰۰.۰۰۰ ریال به ازاء هر قطعه مازاد بر ۲ قطعه.

۳-۱- طرح تفکیک با بیش از ۱۰ قطعه زمین، مبلغ ۲۰۰.۰۰۰ ریال به ازاء هر قطعه مازاد بر ۱۰ قطعه.

۲- حق الزحمه شهرسازی در زمینه بررسی انطباق کاربری اراضی شهری با طرح های توسعه شهری به شرح زیر می باشد:

۱-۲- کاربری یک یا دو قطعه زمین مجاور با یکدیگر مبلغ ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

۲-۲- کاربری ۳ تا ۱۰ قطعه زمین مجاور با هم، مبلغ ۵۰۰.۰۰۰ ریال به ازاء هر قطعه مازاد بر ۲ قطعه.

۳-۲- کاربری بیش از ۱۰ قطعه زمین مجاور با هم، مبلغ ۲۰۰.۰۰۰ ریال به ازاء هر قطعه مازاد بر ۱۰ قطعه.

۳- حق الزحمه شهرسازی در زمینه بررسی انطباق شهری ساختمان ها به ضوابط و مقررات شهرسازی به شرح زیر می باشد:

- ۱-۳- ساختمان با یک یا دو واحد قابل تفکیک، مبلغ ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال.
- ۲-۳- ساختمان با ۳ تا ۱۰ واحد قابل تفکیک، مبلغ ۵۰۰.۰۰۰ ریال به ازاء هر واحد
مازاد بر ۲ واحد.
- ۳-۳- ساختمان با بیش از ۱۰ واحد قابل تفکیک، مبلغ ۲۰۰.۰۰۰ ریال به ازاء هر واحد
مازاد بر ۱۰ واحد.
- تبصره - دستمزد سایر رشته‌های زیرگروه ۶ طبق ماده ۱۰ این تعرفه خواهد بود.

گروه ۷- صنعت و فن شامل رشته‌های:

- (الکتروشیمی، صنایع نفت و پتروشیمی - برق، الکترونیک و مخابرات - برق، ماشین و تأسیسات کارخانجات - تأسیسات ساختمانی [آسانسور و شوفاژ و تهویه] - کامپیوتر - گاز و گازرسانی - انرژی هسته‌ای - مهندسی هوافضا - مهندسی پزشکی - نساجی و رنگرزی)
- ماده ۴۶- دستمزد کارشناسی و ارزیابی رشته‌های فوق براساس ماده ۱۲ این تعرفه و تبصره‌های ذیل آن خواهد بود.
- تبصره - حق الزحمه کارشناسی نرم‌افزار کامپیوتر مطابق ماده ۱۲ این تعرفه به اضافه پنجاه درصد خواهد بود.

گروه ۸- فنی و هنری شامل رشته‌های:

- (تئاتر - شعر و سرود - تشخیص اصالت خط و امضاء و اثر انگشت - چاپ و چاپخانه - عکاسی و امور سینمایی - طراحی و گرافیک - امور ورزشی - تألیفات - تمپر - صنایع دستی - موسیقی)
- ماده ۴۷- دستمزد کارشناسی رشته تشخیص اصالت خط و امضاء و اثر انگشت در پرونده‌های غیرمالی و در هر مورد بررسی (هر مستند) حداقل ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال در صورتی که کم و کیف کار ایجاب نماید با پیشنهاد کارشناس و توافق مرجع ارجاع‌کننده کارشناسی حداکثر ۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال تعیین می‌گردد.

تبصره - دستمزد کارشناسی رشته‌های فوق در پرونده‌های مالی مطابق ماده ۱۲ این تعرفه محاسبه و حداکثر ده میلیون ریال می‌باشد.

ماده ۴۸- دستمزد کارشناسی مربوط به عکاسی و امور سینمایی و تئاتر و شعر و سرود و چاپ و چاپخانه بشرح ذیل می‌باشد:

الف - دستمزد کارشناسی مسائل فنی عکس و فیلم و اختلاف رنگها، شرایط نوری، کمپوزسیون (ترکیب‌بندی)، پرسپکتیو، ظهور و چاپ حداقل ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال در هر مورد با نظر مقام ارجاع‌کننده.

ب - امور مربوط به فیلم‌برداری و سینما:
دستمزد رسیدگی به موارد اختلاف فیما بین کارفرمایان و تهیه‌کنندگان اعم از نویسنده، کارگردان، تصویربردار، تدوین‌کننده، لابراتوار و صدابردار بشرح زیر است:
۱- برنامه‌های کوتاه‌مدت و مستند اعم از فیلم و یا ویدیو و برنامه‌های انیمیشن حداقل ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

۲- برنامه‌های بلندمدت سینمایی بیشتر از یک ساعت، برحسب مدت فیلم و حداکثر ۷.۰۰۰.۰۰۰ ریال.

ج - دستمزد ارزیابی فیلم، وسایل و لوازم عکاسی و فیلم‌برداری و سینما و ویدئو مطابق ماده ۱۲ این تعرفه محاسبه خواهد شد.

د - هزینه‌های مربوط به آزمایشگاه، استفاده از لوازم مونتاز، دستگاه‌های نمایش جهت بازدید فیلم و تصاویر تابع ماده ۹ این تعرفه خواهد بود.

گروه ۹- کشاورزی شامل رشته‌های:

(کشاورزی و منابع طبیعی - دامپروری و دامپزشکی - محصولات دامی - آبیان و شیلات - سم و سم‌شناسی - صنایع چوب - محیط زیست طبیعی - گیاه پزشکی)

ماده ۴۹- دستمزد ارزیابی‌های رشته‌های فوق مطابق ماده ۱۲ این تعرفه محاسبه خواهد شد.

ماده ۵۰ - دستمزد تعیین حق آبادانی و حق ریشه و زراعت و نسق زارخانه و تعیین هزینه احیاء و اصلاح تسطیح زمینهای کشاورزی و باغات و حق غارسی طبق ماده ۱۲ این تعرفه است.

ماده ۵۱ - دستمزد نمونه برداری به منظور تعیین کیفیت و طبقه بندی محصولات زراعی، باغی، دامی، آبزیان، خوراک دام، مکمل و داروهای مصرفی دامی با توافق مرجع ارجاع کننده و کارشناس تعیین می شود.

ماده ۵۲ - دستمزد تشخیص اراضی (دایر و بایر و موات) تا مساحت ۱۰۰۰ مترمربع، ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال و برای هر هزار متر مربع مازاد ده درصد و بالاتر از یک هکتار سه درصد دستمزد فوق می باشد.

ماده ۵۳ - دستمزد افراز املاک کشاورزی براساس ماده ۱۲ این تعرفه به اضافه بیست درصد خواهد بود.

تبصره - در صورتی که انجام امر کارشناسی مستلزم تهیه نقشه باشد، دستمزد نقشه برداری برطبق تعرفه مربوط محاسبه خواهد شد.

ماده ۵۴ - دستمزد ارزیابی تجهیزات مرتبط و مواد اولیه و محصولات و فرآورده های کشاورزی و دامی و جنگلی و شیلات و غیره موجود در انبارها براساس ماده ۱۲ این تعرفه محاسبه خواهد شد.

گروه ۱۰ - مدیریت و خدمات شامل رشته های:

(امور آموزشی - امور خبرنگاری و روزنامه نگاری - ایرانگردی و جهانگردی - زبانهای خارجی - امور اداری و استخدامی - کتابداری - امور گمرکی - ثبت شرکتها و علائم تجاری و اختراعات)

ماده ۵۵ - دستمزد کارشناسی در مورد کلیه رشته های فوق با توجه به کم و کیف کار در هر مورد حداقل ۷۰۰.۰۰۰ ریال و حداکثر ۷.۰۰۰.۰۰۰ ریال با پیشنهاد کارشناس و توافق مرجع ارجاع کننده خواهد بود.

گروه ۱۱- ایمنی و حوادث شامل رشته‌های:

(امور آتش‌سوزی و آتش‌نشانی - امور اسلحه و مهمات - امنیت عمومی - حوادث ناشی از کار - مواد محترقه و منفجره [ناربه])

ماده ۵۶ - دستمزد کارشناسان این گروه طبق تعرفه کارشناسان گروه ۱۰ موضوع ماده ۵۵ تعیین می‌گردد.

ماده ۵۷ - اعلام نظر نسبت به موارد اختلاف در نحوه محاسبه دستمزد، حسب مورد با کانون ذیربط یا مرکز و تفسیر مواد تعرفه حسب مورد به عهده شورای عالی کارشناسان یا مرکز می‌باشد.

ماده ۵۸ - کلیه متن و مواد و تبصره‌های این تعرفه از سوی کارشناسان رسمی و کانونها و نیز کارشناسان موضوع ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه و مراجع کشور اعم از وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی، شرکتهای دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی، بانکها، مؤسسات اعتباری و سایر شرکتهای و دستگاههای دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام می‌باشد لازم‌الرعايه است.

ماده ۵۹ - این تعرفه با ماده ۵۹ و ۲۲ تبصره به پیشنهاد شورای عالی کارشناسان در تاریخ ۱۳۸۹/۱۲/۸ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید و ۱۵ روز پس از انتشار در روزنامه رسمی لازم‌الاجراست. مقررات مغایر لغو می‌گردد.

رئیس قوه قضائیه - صادق لاریجانی

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲)

بخش سوم:

آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

به لحاظ رعایت اختصار در این بخش، تنها متن آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری درج می شود. در صورتی که
قسمتهای مقداتی مورد نیاز باشد، برای متقاضیان محترم ارسال خواهد شد.

۱. رأی شماره‌های ۲۸۰-۲۸۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال بندهایی از بخشنامه شماره ۴۴۲۵۳/۱۵۰۸۸ مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۵ معاون اول ریاست جمهوری منضم به شیوه‌نامه

خدمات حقوقی در دستگاه‌های اجرایی

تاریخ: ۱۳۸۹/۸/۳

شماره دادنامه: ۲۸۰-۲۸۱

کلاس پرونده: ۱۲۱-۲۲۲/۸۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شکات: آقایان ۱- کیومرث عزتی پور ۲- سیدمحمد جندقی کرمانی پور و بهمن کشاورز (عضو انجمن کانون وکلاء دادگستری).

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخشنامه شماره ۴۴۲۵۳/۱۵۰۸۸ مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۵ معاون اول ریاست جمهوری اسلامی ایران.

رأی هیأت عمومی

الف - نظر به اینکه معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری به موجب نامه شماره ۲۴۲۹۲۶ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۸، شیوه‌نامه مورد شکایت را تنظیم و برای اخذ موافقت رئیس‌جمهوری به حضورشان ارسال و ایشان نیز ضمن موافقت با مفاد بخشنامه و شیوه‌نامه پیوست آن مرقوم فرموده‌اند: «جناب آقای رحیمی ابلاغ نمایند.» و با توجه به حکم انتصاب معاون اول ریاست جمهوری به شماره ۱۲۵۰۷۰ مورخ ۱۳۸۸/۱/۲۲ که در آن اجازه امضاء تصویب‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها، مقررات و تصمیمات هیأت وزیران به ایشان محول گردیده است، لذا ابلاغ بخشنامه شماره ۴۴۲۵۳/۵۵۰۸۸ مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۵ در ۵ بند و شیوه‌نامه مورداعتراض از طرف معاون اول رئیس‌جمهوری به کلیه وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و مؤسسات دولتی و نهادهای عمومی انقلاب اسلامی، با توجه به اصل ۱۲۶ قانون اساسی و مراتب فوق‌الذکر در حدود اختیارات قانونی مقامات مذکور تشخیص می‌گردد.

ب - با توجه به اینکه در ماده ۲ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری، شرایط عمومی و اختصاصی لازم برای دریافت پروانه وکالت و انجام کارآموزی مقرر شده است، همچنین مواد ۸، ۹، ۱۰ و ۱۱ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری، شرایط اعطای پروانه وکالت، چگونگی ترفیع و طبقه‌بندی صلاحیت آنان را مشخص نموده است و در ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران اجازه تأیید صلاحیت فارغ‌التحصیلان رشته حقوق برای تأسیس مؤسسات حقوقی و مشاوره به قوه قضائیه تجویز شده است بندهای ۱-۹، ۱-۱۰ و ۱-۱۲ ماده یک و بند ۵-۱ ماده ۵ و ماده ۱۴ و تبصره‌های ذیل بند ۳ شق (الف) و (ب) ماده ۱۵ و بندهای ۴، ۵ و ۸ ماده ۱۶ و بند یک شق (ب) ماده ۱۶ و مواد ۱۸-۲۰-۲۵-۲۶ شیوه‌نامه مورد شکایت که به تعیین صلاحیت و چگونگی رتبه‌بندی و تعقیب انتظامی وکلای دادگستری و نیز به دریافت‌کنندگان مجوز تأسیس مؤسسه حقوقی از قوه قضائیه ناظر است، مغایر قانون تشخیص و به استناد بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردند.

ج - مطابق ماده واحده قانون استفاده از خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و یا خارجی به منظور استیفای حقوق ملت ایران در دعاوی ایران علیه خارجی‌ان و بالعکس مصوب ۱۳۶۰، استفاده از اشخاص حقیقی و حقوقی که برای دعاوی موضوع قانون مذکور استفاده می‌شوند، محدود به شرایط و سقف معینی گردیده است. نظر به اینکه نوع سوم از ماده ۴ شیوه‌نامه که بدون لحاظ شرایط مذکور، اشخاص حقیقی و حقوقی غیر ایرانی را مجاز به همکاری با دستگاه‌های اجرایی اعلام نموده در حدی که رعایت سقف افراد مورد نظر قانونگذار را بلااثر می‌نماید، مغایر قانون و به استناد بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردد.

د - نظر به اینکه در اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، دولت برای اجرای قوانین و مقررات مربوط دارای اختیار تنظیم و تصویب آیین‌نامه‌ها و تصویب‌نامه‌ها می‌باشد و اینکه به موجب اصل ۱۲۶ قانون اساسی مسئولیت امور برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی کشور مستقیماً به عهده رئیس جمهور قرار گرفته است. لذا تعیین تکلیف برای نهادهای و مؤسسات عمومی غیردولتی خارج از حدود اختیارات دولت و

رئیس‌جمهور می‌باشد، از این جهت الزام نهادها و مؤسسات عمومی غیر دولتی به رعایت شیوه‌نامه فوق‌الاشاره خارج از حدود اختیارات تصویب‌کننده تشخیص و بند ۲-۱ ماده یک شیوه‌نامه مورد شکایت به استناد بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹)

۲. رأی شماره ۳۹۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع عدم پرداخت مزایای شغل مربی

آموزشیاری در ایامی که در شغل مذکور اشتغال نداشته‌اند

تاریخ: ۱۳۸۹/۹/۲۹

شماره دادنامه: ۳۹۱

کلاس پرونده: ۹۸۴/۸۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شکات: آقایان ۱- محمدرضا صامعی ۲- محمد حاجبی.

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض آراء بین دادنامه شماره ۳۳۳۲ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۲ در پرونده کلاسه ت ۸۴/۸۶/۱ شعبه اول تجدید نظر دیوان عدالت اداری مبنی بر رد شکایت با دادنامه شماره ۲۰۷۴ مورخ ۱۳۸۶/۹/۲۶، در پرونده کلاسه ۲۲۱۳/۱/۸۵، شعبه اول دیوان عدالت اداری مبنی بر ورود شکایت.

رأی هیأت عمومی

اولاً، تعارض در آراء فوق‌الذکر محرز می‌باشد. ثانیاً، به موجب ماده ۳ قانون «اصلاح پاره‌ای از مقررات مربوطه به پایه حقوق اعضاء رسمی هیأت علمی (آموزشی و پژوهشی) شاغل و بازنشسته دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب ۱۳۶۸/۱۲/۶» فوق‌العاده شغل اعضاء هیأت علمی مشمولین قانون تابعی از مراتب دانشگاهی و ارزش شغل و سختی و نحوه انجام کار آنان می‌باشد. نظر به اینکه شکات پس از حذف کلمه «معادل» از مدرک تحصیلی، به مربی آموزشیار تغییر وضعیت یافته‌اند، پرداخت مزایای شغل مربی

آموزشیاری در ایامی که نامبردگان در شغل مذکور اشتغال نداشته‌اند، مغایر حکم مقرر در قسمت اخیر ماده ۳ قانون صدرالذکر می‌باشد، بنابراین رأی شعبه اول تجدیدنظر دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۳۳۳۳ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۲ در حدی که متضمن این معنی است صحیح تشخیص و موافق مقررات اعلام می‌گردد. این رأی به استناد بند دو ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذی‌ربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹)

۳. رأی شماره ۴۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال بند ۶ صورتجلسه ابلاغی معاونت شهرسازی شهرداری اصفهان به شماره ۵/۴۹۵۲ مورخ ۱۳۸۴/۳/۱۱

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۰/۱۳

شماره دادنامه: ۴۱۱

کلاس پرونده: ۵۶۰/۸۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: آقای سیدامیرحسین محمودی.

موضوع شکایت و خواسته: ۱- ابطال بند ۶ مصوبه ابلاغی شماره ۵/۴۹۵۲ مورخ ۱۳۸۴/۳/۱۱ شهرداری اصفهان ۲- اصلاح ارتفاع پروانه ساختمان به شماره ۳/۸۸/۱۰۱۹۰ مورخ ۱۳۸۸/۴/۱۱ در پرونده کلاسه ۱۳۲۷۶۳۷ شهرداری منطقه ۳ اصفهان به نام آقای علیرضا وارسته‌پور.

رأی هیأت عمومی

الف - نظر به اینکه بند ۶ صورتجلسه مورد شکایت توسط فقهای معظم شورای نگهبان خلاف موازین شرع تشخیص نگردیده است، از این حیث قابلیت ابطال ندارد.

۱. در قسمت موضوع شکایت و خواسته شماره دادنامه ۳۳۳۲ درج شده است و در اینجا ۳۳۳۳؛ علی‌الحال تاریخ دادنامه در هر دو قسمت ۱۳۶۸/۱۲/۶ می‌باشد.

ب - نظر به اینکه به موجب بند ۴ ماده ۲ قانون « تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲ » تصویب معیارها و ضوابط و آیین‌نامه‌های شهرسازی از وظایف شورای عالی شهرسازی و معماری ایران احصاء گردیده و به موجب ماده ۵ قانون مذکور تغییرات نقشه‌های تفصیلی اگر در اساس طرح جامع شهری مؤثر باشد، باید به تأیید شورای عالی شهرسازی برسد، در غیر این صورت تغییرات نیازمند تصویب در کمیسیون ماده ۵ می‌باشد. بنابراین بند ۶ صورتجلسه ابلاغی معاونت شهرسازی شهرداری اصفهان به شماره ۵/۴۹۵۲ مورخ ۱۳۸۴/۳/۱۱ که در مقام بیان حکمی مغایر با ضوابط طرح جامع و طرح تفصیلی شهر اصفهان تصویب گردیده، به لحاظ عدم رعایت تشریفات قانونی فوق‌الذکر، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات مرجع تصویب‌کننده تشخیص داده می‌شود و به استناد بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹)

۴. رأی شماره ۴۶۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال مصوبه شماره ۴۳۸۵۰/۲۷۰۳۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۸ هیأت وزیران مبنی بر رسیدگی به دارایی مقامات و مدیران و

مشمولین اصل ۴۹ قانون اساسی

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۰/۲۷

شماره دادنامه: ۴۶۲

کلاس پرونده: ۱۷۴/۸۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: آقای علی ملایی.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال مصوبه شماره ۴۳۸۵۰/۲۷۰۳۵ مورخ ۱۳۸۹/۲/۸ هیأت وزیران.

رأی‌های عمومی

هر چند مطابق تبصره ۸ قانون الحاق یک تبصره به قانون نحوه اجرای اصول هشتاد و پنج و یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در رابطه با مسئولیت‌های رئیس مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۸ و اصلاحات بعدی مصوب ۱۳۸۸/۱/۳۰، در مواردی که رئیس مجلس شورای اسلامی، مصوبات، آیین‌نامه‌ها و تصویب‌نامه‌های مقامات مذکور در اصل هشتاد و پنج و یکصد و سی و هشتم قانون اساسی را مغایر با متن و روح قانون تشخیص دهد، نظر وی برای دولت معتبر و لازم‌الاتباع است و دیوان عدالت اداری نسبت به این گونه موارد صلاحیت رسیدگی ندارد و رئیس مجلس شورای اسلامی نیز طی نامه شماره ۳۹۱۵۵ ه/ب مورخ ۱۳۸۹/۶/۱۶ موارد مغایرت قانونی مصوبه معترض‌عنه را اعلام نموده، از این جهت موجبی برای رسیدگی در هیأت عمومی دیوان وجود ندارد، لیکن رسیدگی به جهات مغایرت مصوبه با شرع منصرف از حکم مقرر در تبصره فوق‌الذکر می‌باشد. و نظر به اینکه فقهای شورای نگهبان طی نامه شماره ۸۹/۳۰/۴۰۲۵۹ مورخ ۱۳۸۹/۸/۲، ماده ۲ آیین‌نامه معترض‌عنه را خلاف موازین شرع دانسته‌اند، لذا به تجویز ماده ۴۱ و بند یک ماده ۱۹ و قسمت اخیر ماده ۲۰ قانون دیوان عدالت اداری مصوبه مورد شکایت ابطال و اثر آن به تاریخ صدور تسری خواهد داشت.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹)

۵. رأی شماره‌های ۴۶۸-۴۶۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع عدم الزام سازمان جهاد کشاورزی به پرداخت مابه‌التفاوت حق بیمه به هنگام نقل و انتقال سوابق از یک صندوق به صندوق دیگر

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۰/۲۷

شماره دادنامه: ۴۶۹-۴۶۸

کلاس پرونده: ۷۰۹/۸۹ و ۷۱۰

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شکات: آقایان ۱- حسن خدانی ۲- علی بخشوده نیا.

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض

رأی هیأت عمومی

اولاً، تعارض در آراء فوق‌الذکر محرز می‌باشد.
ثانیاً، هر چند انتقال سوابق بیمه‌ای از یک صندوق به صندوق دیگر بازنشستگی با رعایت شرایط و مقررات مربوط فاقد منع قانونی است، لیکن به موجب دادنامه شماره ۳۴۵ مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۱ هیأت عمومی دیوان، کیفیت و شرایط بازخریدی خدمت مستخدمان دولت و حقوق و امتیازات متعلق به آنان در این زمینه به حکم قوانین و مقررات مربوط تعیین شده است و وزارت جهاد کشاورزی طبق قانون الزام و تعهدی به پرداخت مابه‌التفاوت حق بیمه موردنظر شاکی به سازمان تأمین اجتماعی ندارد، بنابراین دادنامه شماره ۱۵۸۹ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۲۸ شعبه هفتم در حدی که مبین عدم الزام سازمان جهاد کشاورزی به پرداخت مابه‌التفاوت حق بیمه به هنگام نقل و انتقال سوابق می‌باشد، صحیح و موافق قانون تشخیص می‌گردد. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذی‌ربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹)

۶. رأی شماره ۴۷۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع سلب مالکیت مشروع اشخاص و یا الزام آنان به واگذاری قسمتی از زمین به طور رایگان و یا پرداخت قیمت معادل آن به منظور تفکیک آنها خلاف قانون است.

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۰/۲۷

شماره دادنامه: ۴۷۰

کلاس پرونده: ۷۷۰/۸۷

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: شرکت فولاد اکسین خوزستان.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بندهای ۱-۲ و ۱-۳ قسمت ۴-۱۰ (مقررات تفکیک

زمین) از طرح جامع شهر اهواز.

رأی هیأت عمومی

نظر به اینکه اولاً، مطابق نامه شماره ۸۹/۳۰/۴۰۴۲۱ مورخ ۱۳۸۹/۸/۱۲ قائم مقام دبیر شورای نگهبان، اطلاق بندهای ۲-۱ و ۳-۱ از قسمت ۴-۱۰ مصوبه معترض‌عنه نسبت به مقدار بیش از لزوم و نیز در خصوص خدماتی که تصدی آن امور ارتباطی به شهرداری ندارد و نسبت به قطعات کوچکتر توسط فقهای شورای نگهبان خلاف موازین شرع تشخیص گردیده است. ثانیاً، با توجه به رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه‌های ۵۶ مورخ ۱۳۸۰/۲/۳۰ و ۵۹ مورخ ۱۳۷۵/۴/۹ و ۲۱۰ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۴، هرگونه اقدام به تفکیک و افراز اراضی که موکول به اخذ مجانی قسمتی از زمین گردیده باشد خلاف اصل تسلیط و مالکیت مشروع و قوانین مربوط به نحوه تملک اراضی و املاک اشخاص بوده و در هیچ یک از وظایف و اختیارات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران به شرح مقرر در ماده ۲ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱، سلب مالکیت مشروع اشخاص و یا الزام آنان به واگذاری قسمتی از زمین به طور رایگان و یا پرداخت قیمت معادل آن به منظور تفکیک آنها تجویز نگردیده است. لذا مصوبات معترض‌عنه به شرح بندهای ۲-۱ و ۳-۱ از بند ۴-۱۰ مقررات تفکیک زمین دفترچه طرح جامع و حوزه نفوذ شهر اهواز، به جهت مغایرت با موازین شرعی و مقررات قانونی مستند به ماده ۴۱ و بند ۱ از ماده ۱۹ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹)

۷. رأی شماره ۴۷۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع عدم صلاحیت دیوان در رسیدگی

به اعتراض نسبت به تصمیمات کمیسیون موضوع ماده ۱۲ قانون زمین شهری

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۰/۲۷

شماره دادنامه: ۴۷۳

کلاس پرونده: ۷۱۴/۸۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.
شاکی: آقای مجید زیرک شارکش.
موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض

رأی هیأت عمومی

اولاً، تعارض در آراء فوق‌الذکر محرز می‌باشد.
ثانیاً، نظر به اینکه به موجب ماده ۱۲ قانون زمین شهری، رسیدگی به اعتراضات نسبت به تشخیص وزارت مسکن و شهرسازی در تعیین نوع زمین اعم از دایر و بایر بر عهده دادگاه صالحه محول گردیده است و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب رأی وحدت رویه شماره ۲۲۲ مورخ ۱۳۸۲/۶/۱۶ واژه محکمه را به دادگاه‌های ذیصلاح دادگستری تعبیر کرده، لذا رأی شعبه هفتم دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۰۳۱ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۵ در حد عدم‌پذیرش صلاحیت دیوان در رسیدگی به اعتراض نسبت به تصمیمات کمیسیون موضوع ماده ۱۲ قانون زمین شهری صحیح و موافق مقررات اعلام می‌گردد. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذی‌ربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵)

۸. رأی شماره ۴۷۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع پذیرش اسناد عادی نقل و انتقال اراضی و املاک مادام که به تنفیذ و تأیید مراجع قانونی صلاحیتدار به شرح مندرج در ماده ۴۸ قانون ثبت نرسیده باشد جواز قانونی ندارد

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۰/۲۷

شماره دادنامه: ۴۷۴

کلاس پرونده: ۷۱۶/۸۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: شهرداری شوش دانیال(ع).
موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض

رأی هیأت عمومی

اولاً، بین آراء صادره از شعب ۴ و ۳۱ و ۲۸ تعارض وجود دارد.
ثانیاً، نظر به اینکه مطابق ماده ۴۸ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰/۱۲/۲۶ در مواردی که اسنادی مطابق قانون ثبت، خصوصاً مواد ۲۲ و ۴۷ قانون باید به ثبت برسند، به ثبت نرسیده باشند در هیچ یک از ادارات و محاکم پذیرفته نخواهند شد و به موجب رأی وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه شماره ۱۶۶ مورخ ۱۳۷۵/۷/۲۸ پذیرش اسناد عادی نقل و انتقال اراضی و املاک، مادام که به تنفیذ و تأیید مراجع قانونی صلاحیتدار به شرح مندرج در ماده ۴۸ قانون ثبت نرسیده باشد، جواز قانونی ندارد، لذا آراء صادره از سوی شعب چهارم و سی و یکم در حدی که متضمن معنی فوق می‌باشد صحیح و موافق مقررات اعلام می‌گردد. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذی‌ربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹)

۹. رأی شماره‌های ۴۸۹ - ۴۹۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال ماده ۱۰ آئین‌نامه اجرایی قانون اصلاح تبصره ۲ ماده واحده قانون اجازه پرداخت وظیفه و مستمری وراثت و کارمندان مصوب ۱۳۸۸ مبنی بر برقراری حقوق وظیفه و مستمری از تاریخ تقاضا

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۱/۴

شماره دادنامه: ۴۸۹-۴۹۰

کلاس پرونده: ۷۲۱/۸۷، ۲۴/۸۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شکات: خانم ها ۱- شهربانو عسگری ۲- گیتی سادات میرجمالی.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی قانون اصلاح تبصره ۲ ماده واحده قانون اجازه پرداخت وظیفه و مستمری وراث کارمندان مصوب ۱۳۸۸/۹/۲۸.

رأی هیأت عمومی

اولاً، نظر به اینکه به موجب نامه شماره ۸۸/۳۰/۳۷۴۸۳ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲ قائم مقام دبیر شورای نگهبان ماده ۱۰ آیین نامه معترض عنه توسط فقهای شورای نگهبان خلاف موازین شرع تشخیص داده نشده از این حیث قابلیت ابطال ندارد.

ثانیاً، هر چند به موجب رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۶۴۳ مورخ ۱۳۸۵/۹/۱۲ برخورداری وراث مستخدم متوفی از مستمری قانونی مربوط منوط به احراز شرایط قانونی لازم توسط سازمان بازنشستگی کشوری بر اساس تقاضای ورثه واجد شرایط می باشد، لیکن این حکم الزاماً به معنای برقراری مستمری از تاریخ تقاضا نبوده و بند (ب) ماده واحده قانون « اصلاح تبصره ۲ ماده واحده قانون اجازه پرداخت وظیفه و مستمری وراث کارمندان مصوب ۱۳۳۸/۹/۲۸ و برقراری حقوق وظیفه در مورد فرزندان نوادگان اناث با اصلاحات بعدی » نیز پرداخت حقوق وظیفه و مستمری نسبت به فرزندان و نوادگان اناث را علی الاطلاق منوط به نداشتن شوهر و شغل دانسته است. لذا ماده ۱۰ آیین نامه معترض عنه که برقراری حقوق وظیفه و مستمری را مقید به تاریخ تقاضا نموده و این قید مغایر اطلاق مندرج در قانون می باشد، به استناد بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۱ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می گردد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹)

۱۰. رأی شماره ۹۲؛ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع اختصاص قسمتی از املاک متقاضیان تکنیک و افراز به شهرداری به طور رایگان و یا وصول مبلغی به عنوان هزینه خدمات مذکور به منظور صدور پروانه احداث بنا خلاف قانون می باشد.

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۱/۴

شماره دادنامه: ۴۹۲

کلاس پرونده: ۱۰۶۱/۸۷

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: آقای محمدرضا شمس.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۱ و ۶ تعرفه شماره ۸ مصوبات شورای اسلامی شهر خمین بابت اخذ عوارض تفکیک یا افراز املاک به شماره ۹۳۷ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۱

رأی هیأت عمومی

نظر به اینکه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب آراء متعددی من جمله رأی شماره ۲۱۸ مورخ ۱۳۸۷/۴/۹ اختصاص قسمتی از املاک متقاضیان تفکیک و افراز به شهرداری به طور رایگان و یا وصول مبلغی به عنوان هزینه خدمات تفکیک و افراز به منظور صدور پروانه احداث بنا را خلاف اصل تسلیط و اعتبار مالکیت مشروع و مغایر احکام مقنن دانسته است، لذا مصوبه معترض عنه به لحاظ وحدت موضوع مشمول مدلول آراء سابق الصدور هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بوده و به استناد بند یک ماده ۱۹ و ماده ۲۰ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری از تاریخ صدور آن ابطال می گردد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹)

۱۱. رأی شماره ۵۰۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع پس از صدور حکم و تداوم خدمت

داوطلب با رعایت غمض عین از بعضی شرایط ایام عدم اشتغال بدون تعلق حقوق به عنوان سابقه خدمت قابل احتساب می باشد.

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۱/۱۱

شماره دادنامه: ۵۰۹

کلاس پرونده: ۷۵۹/۸۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: خانم نسرین یاسمنی.

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض آراء صادره از شعب اول و دوم دیوان عدالت اداری.

رأی هیأت عمومی

حکم مقرر در تبصره ۳ ماده ۲۳ آیین نامه اجرایی قانون گزینش کشور مبنی بر اینکه «در مواردی که پس از تجدیدنظر اول یا دوم، داوطلب محق تشخیص داده شود، ایام عدم اشتغال از حقوق آمادگی به خدمت بهره‌مند خواهد شد و در صورتی که حکم تداوم خدمت با رعایت غمض عین از بعضی شرایط صادر بشود، حقوقی بابت ایام مزبور تعلق نگرفته ولیکن ایام مذکور به عنوان سابقه خدمت تلقی خواهد شد.» دلالت بر این معنی دارد که پس از صدور حکم و تداوم خدمت داوطلب با رعایت غمض عین از بعضی شرایط، ایام عدم اشتغال بدون تعلق حقوق به عنوان سابقه خدمت قابل احتساب می‌باشد، بنابراین دادنامه شماره ۲۰۰۰ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۱۲ شعبه اول دیوان عدالت اداری که بر ورود شکایت صادر گردیده در حدی که متضمن معنی فوق می‌باشد، صحیح و مطابق مقررات اعلام می‌گردد. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذی‌ربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.
(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹)

۱۲. رأی شماره‌های ۵۱۱ - ۵۱۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع لزوم احتساب مدت خدمت تمام وقت در وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و شهرداری‌ها از لحاظ تعیین پایه و بازنشستگی و حقوق وظیفه به عنوان سابقه خدمت دولتی

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۱/۱۸

شماره دادنامه: ۵۱۱، ۵۱۲

کلاس پرونده: ۷۷۴/۸۹، ۷۷۵

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شکات: ۱- خانم اشرف‌السادات حسین‌پور ۲- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد.
موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض آراء صادره از شعب دیوان عدالت اداری.

رأی هیأت عمومی

اولاً: تعارض بین رأی شعبه هفتم دیوان به شماره دادنامه ۱۲۸۰ مورخ ۱۳۸۳/۶/۱۵ با رأی شعبه سوم به شماره دادنامه ۲۸۱۰ مورخ ۱۳۸۵/۷/۸ و رأی شعبه چهارم به شماره دادنامه ۱۴۷۸ مورخ ۱۳۸۶/۹/۲۰ و رأی شعبه هشتم به شماره دادنامه ۲۲۴۵ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱۴ محرز و مسلم می‌باشد.

ثانیاً: با توجه به تعریف خدمت دولتی به شرح بند (ب) ماده یک لایحه قانونی استخدام کشوری و وجوه مشخصه آن از حیث اشتغال به کار مستمر در یکی از واحدهای دولتی به دستور مقام ذی‌صلاح و دریافت حقوق یا دستمزد در قبال انجام وظایف محوله و ضرورت احتساب آن به عنوان سوابق خدمت دولتی به شرح مقرر در ماده ۳۴ لایحه قانونی مذکور و سایر مقررات مربوط و با عنایت به اطلاق ماده ۱۵۱ قانون استخدام کشوری بر لزوم احتساب مدت خدمت تمام وقت در وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها در اجرای قانون مذکور از لحاظ تعیین پایه و بازنشستگی و حقوق وظیفه به عنوان سابقه خدمت دولتی، رأی شعب سوم، چهارم و هشتم دیوان عدالت اداری به شماره ۲۸۱۰ مورخ ۱۳۸۵/۷/۸ و شماره ۱۴۷۸ مورخ ۱۳۸۶/۹/۲۰ و شماره ۲۲۴۵ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱۴ که شکایت را وارد دانسته‌اند، در حدی که متضمن معنی فوق می‌باشند، صحیح و مطابق قانون تشخیص می‌گردند. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذی‌ربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹)

۱۳. رأی شماره‌های ۵۱۳ - ۵۱۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال بندهایی از

بخشنامه شماره ۲۳۲/۳۹۳/۳۰۵۴۵ مورخ ۱۳۸۸/۳/۱۸ سازمان امور مالیاتی کشور

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۱/۱۸

شماره دادنامه: ۵۱۳ الی ۵۱۷

کلاس پرونده: ۳۲۵/۸۹، ۹۸، ۷۷۶/۸۸، ۷۸۰، ۱۰۱۶

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شکات: ۱- شرکت پتروشیمی رجال با وکالت آقای داریوش توکلی ۲- شرکت ایرانی تولید اتومبیل سایپا با وکالت آقای حسین فداکار ۳- شرکت مالییل سایپا با وکالت آقای سعید بهمنی ۴- شرکت بین‌المللی پتروتک سان ۵- شرکت تولید مواد اولیه دارو پخش. موضوع شکایت و خواسته: ابطال بندهای ۶ - ۸ - ۱۰-۱۱ و ۱۲ بخشنامه شماره ۲۳۲/۳۹۳/۳۰۵۴۵ مورخ ۱۳۸۸/۳/۱۸ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور.

رأی هیأت عمومی

الف - مستنبط از ماده ۱۰۵ قانون « مالیات‌های مستقیم» مصوب ۱۳۶۶ با اصلاحات بعدی آن و تبصره ماده ۱۴۱ قانون مزبور، رسیدگی به درآمدهای معاف از مالیات مستلزم تفکیک، جداسازی و تسهیم هزینه‌های اختصاصی و مرتبط به آن است تا هزینه درآمدهای معاف از درآمد مشمول مالیات مودی کسر نشود. همان‌گونه که واحدهای مالیاتی نمی‌توانند در سود درآمدهای معاف دخل و تصرفی کنند و باید عیناً از درآمد مشمول مالیات خارج نمایند، بدیهی است که باید برای تشخیص سود معاف هزینه‌های مرتبط و اختصاصی از درآمد معاف کسر شود تا سود معاف مشخص گردد. در نتیجه در صورتی که درآمدهای معاف از مالیات دارای هزینه مستقیم باشد، به حساب آن درآمد منظور می‌شود و طبق مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون مالیات‌های مستقیم، از درآمدهای غیرمعاف قابل کسر نخواهد بود. علیهذا بند ۶ بخشنامه معترض‌عنه که جهت تأکید و اتخاذ رویه واحد در امر رسیدگی مالیاتی صادر شده مغایرتی با قانون نداشته و خارج از حدود اختیارات مرجع وضع آن تشخیص نگردید.

ب - به موجب بند ۸ بخشنامه مورد شکایت مقرر گردیده: «در صورتی که مؤدیان مالیاتی از محل تسهیلات دریافتی به سایر اشخاص از جمله شرکا، سهامداران، مدیران و اشخاص وابسته موضوع ماده ۱۲۹ قانون تجارت به عنوان وام، قرض و یا به هر عنوان دیگر پرداخت نمایند، هزینه تامین مالی مربوط به تناسب مبالغ پرداختی مزبور به عنوان هزینه قابل قبول محسوب نخواهد شد.» نظر به اینکه طبق بند ۱۸ ماده ۱۴۸ قانون مالیات‌های مستقیم، هزینه‌های سود و کارمزدی که برای انجام دادن عملیات مؤسسه به بانک‌ها، صندوق تعاون و همچنین مؤسسات اعتباری غیربانکی مجاز پرداخت شده یا تخصیص یافته باشد، جزء هزینه‌های قابل قبول مؤسسه می‌باشد و به استناد ماده ۱۴۷ قانون مالیات‌های مستقیم، هزینه‌هایی که منحصرأً مربوط به تحصیل درآمد مؤسسه در دوره مالی مربوط باشد به عنوان هزینه‌های قابل قبول تلقی می‌گردد و پرداخت وام یا قرض به اشخاص مذکور مغایر با عملیات مؤسسه و حکم مقنن می‌باشد، از این حیث فراز اول این بند از بخشنامه مورد اعتراض، مغایرتی با قانون نداشته و قابل ابطال نمی‌باشد. لیکن قسمت اخیر بند مذکور به شرح بین‌الهیالین «و یا به هر عنوان دیگر» به لحاظ اینکه موجب عدم قبول هزینه‌های حائز شرایط مصرح در سایر بندهای ماده ۱۴۸ قانون مالیات‌های مستقیم می‌گردد، اطلاق آن خلاف قانون تشخیص و مستنداً به بند ۱ ماده ۱۹ و مواد ۲۰ و ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری از تاریخ صدور ابطال می‌گردد.

ج - چنانچه تسهیلات دریافتی مربوط به خرید ماشین‌آلات یا ایجاد دارایی باشد هزینه‌های مالی (اعم از سود یا کارمزد) به قیمت تمام شده قبل از بهره‌برداری اضافه شده و از مأخذ قیمت تمام‌شده در سنوات بعد برابر جدول استهلاکات موضوع ماده ۱۵۱ قانون مالیات‌های مستقیم و با رعایت ماده ۱۵۰ قانون مزبور و تبصره‌های ذیل آن قابل استهلاک خواهد بود. لیکن از تاریخ شروع بهره‌برداری به بعد، سود و یا کارمزد پرداختی (هزینه‌های مالی) جزء هزینه‌های مربوط به تسهیلات دریافتی و استقراض تلقی و انعکاس آن در بهای تمام‌شده دارایی‌ها صحیح نبوده و باید مطابق عرف حسابداری و حسابرسی و استانداردهای حسابداری جزء هزینه مالی دوره و با رعایت بند ۱۸ ماده ۱۴۵ قانون مالیات‌های مستقیم به عنوان هزینه قابل قبول سال مالی اشخاص تلقی گردد. لذا بند ۱۰ بخشنامه مورد شکایت به لحاظ محدودکردن و عدم قبول چنین هزینه‌ای (از تاریخ شروع

بهره‌برداری) جزء هزینه‌های مالی دوره، مغایر قانون و خارج از اختیارات مرجع صدور آن تشخیص و به استناد بند ۱ ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌شود.

د - نظر به اینکه مطابق بند ۲ ماده ۱۴۵ قانون «مالیات‌های مستقیم سود یا جوایز متعلق به حساب‌های پس‌انداز و سپرده‌های مختلف نزد بانک‌های ایرانی یا مؤسسات غیربانکی مجاز از پرداخت مالیات معاف بوده» و همچنین به موجب بند ۱۸ از ماده ۱۴۸ قانون مذکور «سود و کارمزدی که برای انجام دادن عملیات موسسه به بانک‌ها، صندوق تعاون و همچنین مؤسسات اعتباری غیربانکی مجاز پرداخت‌شده یا تخصیص می‌یابد، جزء هزینه‌های قابل قبول محسوب می‌شود» لذا بند ۱۱ بخشنامه معترض‌عنه که هزینه تسهیلات مالی دریافتی از بانک‌ها، صندوق تعاون و همچنین مؤسسات اعتباری غیربانکی مجاز را به نسبت مبلغ پس‌انداز یا سپرده‌های مذکور در اجرای بند ۲ ماده ۱۴۵ قابل قبول ندانسته، به لحاظ مقید نمودن حکم قانونگذار به شرح فوق‌الذکر خارج از حدود اختیارات سازمان امور مالیاتی و خلاف قانون تشخیص و مستنداً به بند ۱ ماده ۱۹ و مواد ۲۰ و ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری از تاریخ صدور آن ابطال می‌شود.

ه - نظر به اینکه در تبصره ماده ۱۴۵ «قانون مالیات‌های مستقیم» صراحتاً بیان شده:

«در مواردی که در قانون مالیات‌های مستقیم به بانک‌ها اشاره می‌شود، امتیازات، تسهیلات، ترجیحات و تکالیف ذکر شده شامل مؤسسات اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تأسیس شده‌اند یا می‌شوند، نیز خواهد شد.»

و قانونگذار در ماده ۱۰۴ قانون مذکور، مالیات تکلیفی ۵ درصد را از محل کارمزد پرداختی به بانک‌ها و صندوق تعاون و مؤسسات اعتباری غیربانکی مجاز مستثنی نموده است، به وضوح چنین امتیازاتی را برای مؤسسات اعتباری غیربانکی فاقد مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در نظر نگرفته، در نتیجه مؤسسات مذکور مکلف به اجرای ماده ۱۰۴ قانون فوق‌الذکر می‌باشند. با توجه به اینکه دریافتی مؤسسات مالی و اعتباری غیرمجاز و سایر شرکت‌ها و صندوق‌های فاقد مجوز از بانک مرکزی صرفاً تحت عنوان کارمزد می‌باشد و اساساً چنین مؤسساتی مجاز به دریافت سود نمی‌باشند، هر چند

که در قراردادهای برخلاف قانون و برای فرار از پرداخت مالیات ۵ درصد علی‌الحساب موضوع ماده ۱۰۴ قانون یادشده، اقدام به تفکیک سود و کارمزد می‌نمایند، بنابراین بند ۱۲ بخشنامه معترض‌عنه مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات تشخیص نگردید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹)

۱۴. رأی شماره ۵۲۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع هیأت وزیران به موجب بند ه ماده ۳ قانون تجمیع عوارض فهرست کالاهای نهایی مشمول حکم قانون را تعیین می‌نماید.

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۱/۲۵

شماره دادنامه: ۵۲۹

کلاس پرونده: ۷۹۴/۸۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: شرکت تولیدی لاستیک کاران.

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض آراء صادره از شعب هفتم و چهارم دیوان عدالت اداری.

رأی هیأت عمومی

اولاً: تعارض آراء در مدلول دادنامه‌های فوق‌الذکر محرز است. ثانیاً: طبق بند (ه) ماده ۳ قانون «اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا و ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب ۱۳۸۱» کالاهای تولیدی که امکان استفاده از آنها به عنوان محصول نهایی وجود دارد و فهرست آنها به شرح مقرر در بند مذکور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، مشمول پرداخت مالیات و عوارض می‌باشد و هیأت وزیران به موجب تصویب‌نامه‌های شماره ۶۰۳۲۰/ت/۳۰۰۶۴ هـ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱۸ و شماره ۶۵۳۳۷/ت/۳۲۲۵۸ هـ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۲۵ فهرست کالاهای نهایی مشمول حکم قانون برای سنوات ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ را تعیین و اعلام نموده و در بند

۳۱ مصوبات مذکور انواع لوازم و محصولات لاستیکی به عنوان محصول نهایی قلمداد گردیده، بنابراین دادنامه شماره ۱۹۶ مورخ ۱۳۸۹/۹/۲۵ شعبه چهاردهم دیوان عدالت اداری که با لحاظ مصوبات فوق‌الذکر هیأت وزیران بر رد شکایت شاکی صادر گردیده منطبق با قوانین و مقررات تشخیص داده می‌شود. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵ برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذیربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵)

۱۵. رأی شماره ۵۳۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع عدم انتقال همسر جانباز به تبع

جانباز به لحاظ داشتن تعهد خاص منطقه‌ای قانونی نمی‌باشد.

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۱/۲۵

شماره دادنامه: ۵۳۰

کلاس پرونده: ۲۲۶/۸۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: آقای علی یزدانی.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال شرط «عدم تعهد خاص منطقه‌ای» از ماده ۲ بخش

دوم شیوه‌نامه نقل و انتقال فرهنگیان به شماره ۷۱۰/۴۸ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱.

رأی هیأت عمومی

حکم مقرر در ماده ۱۳ قانون «تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۴» در باب ضرورت حمایت از جانبازان از طریق اولویت در برخورداری از تسهیلات قانونی و وحدت ملاک مقرر در ماده ۱۷ آیین‌نامه قانون مزبور در زمینه تکلیف آموزش و پرورش در انجام تسهیلات لازم به منظور انتقال همسر جانباز به تبع جانباز، مخصص اختیار وزارت آموزش و پرورش در تعیین محل خدمت متعهدین خدمت جانباز و یا همسر جانباز موضوع ماده ۳ قانون متعهدین خدمت به وزارت

آموزش و پرورش مصوب ۱۳۶۹ می‌باشد. بنابراین در بند ۲ بخش دوم دستورالعمل نقل و انتقال فرهنگیان در سال ۱۳۹۰-۱۳۸۹ که انتقال همسر جانباز به تبع جانباز به «نداشتن تعهد خاص منطقه‌ای» مقید گردیده، خارج از حدود اختیارات مرجع تصویب دستورالعمل و مغایر هدف قانونگذار در ماده ۱۳ قانون صدرالذکر تشخیص و به استناد بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵)

۱۶. رأی ۵۳۱ شماره هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع لزوم احتساب ایام خدمت به لحاظ وجود رابطه کارگری و کارفرمایی صرفنظر از تاریخ انعقاد قرارداد (شهرداری با سازمان تأمین اجتماعی)

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۱/۲۵

شماره دادنامه: ۵۳۱

کلاس پرونده: ۷۹۵/۸۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: آقای حسن ودود.

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض آراء صادره از شعب شانزدهم و هفدهم دیوان عدالت اداری.

رأی هیأت عمومی

نظر به اینکه به موجب بند (الف) ماده ۴ «قانون تأمین اجتماعی» افرادی که به هر عنوان در مقابل دریافت مزد یا حقوق کار می‌کنند، مشمول قانون می‌باشند و حکم مقرر در مواد ۷ و ۴۸ «قانون تأمین اجتماعی» ناظر بر افراد شاغل در فعالیت‌هایی می‌باشد که تا تاریخ تصویب قانون مشمول بیمه‌های اجتماعی نشده‌اند و منصرف از مشمولین ماده ۴ قانون می‌باشد، لذا آراء شعبه هفدهم دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه‌های ۸۶۱ و ۸۶۰ مورخ ۱۳۸۷/۴/۱۹ که به لحاظ وجود رابطه کارگری و کارفرمایی و صرف نظر از

تاریخ قرارداد مورخ ۱۳۶۵/۳/۱ شهرداری با سازمان تأمین اجتماعی بر ورود شکایت صادر گردیده است، در حدی که متضمن این معنی می‌باشد، صحیح و موافق مقررات اعلام می‌گردد. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذیربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵)

۱۷. رأی شماره ۵۳۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع صلاحیت هیأت‌های تشخیص و

حل اختلاف کار در رسیدگی به هرگونه اختلاف بین کارگر و کارفرما ناشی از اجرای قانون کار

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۱/۲۵

شماره دادنامه: ۵۳۳

کلاس پرونده: ۱۹۲/۸۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: آقای سیدحسن حسینی.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخشنامه‌های شماره ۲۹۱۳۳ مورخ ۱۳۸۸/۴/۲۰ و

شماره ۸۶۶۷۹ مورخ ۱۳۸۸/۷/۲۴ وزارت کار و امور اجتماعی.

رأی هیأت عمومی

نظر به اینکه عموم ماده ۱۵۷ «قانون کار» مفید صلاحیت هیأت‌های تشخیص و حل اختلاف کار در رسیدگی به هرگونه اختلاف بین کارگر و کارفرما ناشی از اجرای «قانون کار» مصوب ۱۳۶۹ و سایر مقررات کار می‌باشد، لذا اطلاق بخشنامه‌های معترض‌عنه در حدی که نافی اختیار هیأت‌های مذکور در رسیدگی به اختلافات کارگر و کارفرما ناشی از اجرای «قانون کار» و سایر مقررات کار نسبت به سال‌های قبل از لازم‌الاجراء شدن «قانون کار» می‌باشد، خارج از حدود اختیارات مرجع وضع و خلاف قانون تشخیص و به استناد بند ۱ ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردند.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵)

۱۸. رأی شماره ۵۹۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع عدم تشخیص شغل حسابدار در

زمره مشاغل کارگری

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۲/۹

شماره دادنامه: ۵۹۴

کلاس پرونده: ۱۰۰۸/۸۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: آقای اسعد کریمی‌طالش.

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض

رأی هیأت عمومی

اولاً: تعارض بین آرای شعبه نوزدهم به شماره دادنامه‌های ۱۱۸ مورخ ۱۳۸۶/۱/۲۸ و ۱۶۹۸ مورخ ۱۳۸۷/۵/۲۲ محرز و مسلم می‌باشد.

ثانیاً: نظر به اینکه طبق ماده ۱۸۸ قانون کار اشخاص تابع قانون استخدام کشوری یا سایر قوانین و مقررات خاص استخدامی مشمول قانون کار نخواهند بود و به موجب تبصره ماده ۴ قانون استخدام کشوری، افرادی که طبق مقررات کار به خدمت دولت مشغول می‌شوند کارگر شناخته شده و با آنان مطابق قانون کار رفتار خواهد شد و تشخیص مشاغل کارگری در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی مشمول قانون استخدامی کشوری به عهده سازمان امور اداری و استخدامی وقت کشور قرار گرفته و این سازمان به موجب بخشنامه شماره ۹/۱۳۰۱ مورخ ۱۳۶۴/۶/۶، در راستای تکلیف قانونی مذکور، فهرست مشاغل کارگری را احصاء نموده و شغل حسابدار در زمره این مشاغل قرار نگرفته است، بنابراین رأی شعبه نوزدهم دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۶۹۸ مورخ ۱۳۸۷/۵/۲۲ که در تأیید رأی هیأت حل اختلاف اداره کار بر عدم حاکمیت قانون کار بر وضعیت استخدامی شاکی صادر گردیده، صحیح و مطابق اصول و موازین قانونی تشخیص می‌گردد. این رأی طبق بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵)

۱۹. رأی شماره ۵۹۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع اعطای امتیازات ایثارگری و

اشتغال در مناطق جنگی به کارگران مشمول قانون کار

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۲/۹

شماره دادنامه: ۵۹۷

کلاس پرونده: ۸۱۵/۸۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: اداره کار و امور اجتماعی شهرستان نجف آباد.

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض

رأی هیأت عمومی

اولاً: تعارض در آرای فوق‌الذکر محرز می‌باشد.

ثانیاً: مطابق بند الف ماده ۲ آئین‌نامه اجرایی ماده ۴ قانون «اعطای امتیازات ایثارگری و اشتغال در مناطق جنگی و جنگ‌زده به کارگران مشمول قانون کار» احتساب یک مقطع تحصیلی بالاتر از نظر استخدامی برای جانبازان و آزادگان پیش‌بینی گردیده است. نظر به اینکه دلیل قطعی بر ایفای تکلیف مقرر فوق‌الذکر از سوی کارفرما ارائه نگردیده است. بنابراین دادنامه شماره ۲۶۹۷ مورخ ۱۳۸۸/۸/۳۰ شعبه هجدهم دیوان عدالت اداری در حدی که متضمن این معنی است صحیح و مطابق مقررات تشخیص می‌گردد. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵)

۲۰. رأی شماره ۶۰۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال بخشنامه شماره ۳۳۵۵۳

مورخ ۱۳۸۷/۴/۱۲ سازمان امور مالیاتی کشور

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۲/۹

شماره دادنامه: ۶۰۱

کلاس پرونده: ۹۵۱/۸۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: سازمان بازرسی کل کشور.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخشنامه شماره ۳۳۵۵۳ مورخ ۱۳۸۷/۴/۱۲ سازمان

امور مالیاتی کشور.

رأی هیأت عمومی

نظریه اینکه مصادیق حقوق و مزایای مشمول کسرمالیات، موضوع ماده ۸۲ قانون مالیاتهای مستقیم در ماده ۸۳ همان قانون به عنوان مزایای مربوط به شغل احصاء شده است و خدمات و تسهیلات رفاهی که در ماده ۴۰ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱۳۸۰/۱۱/۲۷) مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ مجوز پرداخت دارد مزایای مربوط به شاغل بوده و داخل در عناوین حقوق و مزایای مذکور در ماده ۸۳ قانون مالیاتهای مستقیم نمی باشد، بنابراین وجوه پرداختی به کارکنان دولت، تحت عناوین مهدکودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و... به عنوان مصادیق ماده ۴۰ قانون مارالذکر، موضوعاً از شمول احکام مواد ۸۲ و ۸۳ قانون مالیاتهای مستقیم خارج بوده و نظریه شماره ۲۰۱۰۰/۲۵۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۶ دیوان محاسبات کشور هم در تأیید مراتب می باشد. النهایه بخشنامه مورد اعتراض خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات سازمان امور مالیاتی کشور تشخیص و به استناد قسمت دوم اصل ۱۷۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می گردد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵)

بخش چهارم:

استقانات قضایی، نظریات مشورتی و نشست های قضایی

توجه:

از محاطین محترم درخواست می شود در صورتی که استقاء قضایی یا نظریه مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه در اختیار دارند، آن را به دفتر ویژه نامه قوانین و مقررات ارسال نمایند تا در صورتی که جدید بوده و برای محاطین ویژه نامه قابل بهره برداری تشخیص داده شود، در ویژه نامه درج شود.

الف: استفتانات قضایی

۱. استفتاء ۷۲۰۹: ارتباط اعلان مزایده با ایجاب بیع

پرسش:

در بیعی که به صورت مزایده واقع می‌شود آیا اعلان مزایده، ایجاب محسوب می‌شود تا در نتیجه پس از تعیین بالاترین قیمت و پیشنهاد خرید از سوی خریدار، معامله تمام شده محسوب شود؟ یا صرفاً دعوت به ایجاب است و مجدداً باید ایجاب و قبول گفته شود؟

پاسخ:

آیت الله العظمی جعفر سبحانی

در مورد اول مزایده اعلان است نه ایجاب مگر این که در عرف محلی ایجاب شمرده شود.

(۲۶ رمضان ۱۴۳۰ هـ ق)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

معمولاً در این گونه موارد بیع از طریق معاطات پس از توافق در قیمت از طریق مزایده انجام می‌شود.

(۱۳۸۸/۵/۲)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی

این که چه موقع معامله تمام شده محسوب می‌شود موکول به تشخیص عرف است.

(۱۳۸۸/۷/۲۵)

۲. استفتاء ۷۲۱۰: حکم مبادله کالا به کالا

پرسش:

آیا مبادله کالا به کالا، معاوضه محسوب می‌شود تا احکام اختصاصی بیع بر آن مترتب نشود یا بیع است؟

پاسخ:

آیت الله العظمی جعفر سبحانی
بیع حساب می‌شود.

(۲۶ رمضان ۱۴۳۰ هـ ق)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی
نوعی بیع محسوب می‌شود.

(۱۳۸۸/۵/۲)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی
مبادله کالا به کالا، حکم بیع را دارد.

(۱۳۸۸/۷/۲۵)

۳. استفتاء ۷۲۱۴: آثار معیوب بودن مبیع یا ثمن

پرسش:

۱. اگر مبیع معیوب باشد و بایع به عمد یا غیر عمد آن را به مشتری اعلام نکند و این امر موجب گردد خسارت جانی یا مالی به مشتری وارد شود، آیا بایع ضامن خسارات وارده خواهد بود؟ مثل این که میل لنگ ماشین معیوب بوده و بایع در عین حال که از آن اطلاع

داشته عمداً به مشتری نگوید یا فراموش کند و مشتری نیز با اتومبیل مزبور به مسافرت برود و عیب مزبور موجب واژگونی اتومبیل گشته و از این رهگذر خسارت جانی یا مالی به مشتری وارد آید، حکم دو صورت عمد و غیر عمد آن را بیان فرمایید؟

۲. اگر ثمن، جنس باشد نه پول نقد و پس از معامله معلوم گردد، ثمن مزبور معیوب بوده و بایع مطالبه ارش کند آیا بر مشتری لازم است ارش را از پول نقد بدهد یا مخیر است از پول نقد یا از جنس ثمن بدهد؟

۳. در صورتی که مبیع قبل از معامله معیوب بوده و مشتری نیز از آن مطلع بوده لیکن در هنگام انعقاد عقد آن را فراموش نماید، آیا در این صورت خیار عیب دارد؟

پاسخ:

آیت الله العظمی جعفر سبحانی

۱. میزان در ضمان این است که یکی از دو طرف اقوی بوده و عرفاً تلف به او منسوب باشد بنابراین می‌توان بین عیب مخفی که نیاز به گفتن به مشتری دارد و عیب غیر مخفی که چنین حالتی ندارد فرق گذارد که در صورت اول بایع ضامن است ولی در دومی ضامن نیست. در هر صورت عمد محسوب نمی‌شود.
۲. هر دو جایز است ولی احوط دادن پول نقد است.
۳. معذور است و خیار دارد.

(اول جمادی الثانیة ۱۴۳۰ هـ.ق)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

۱. در صورتی که عمداً این کار را کند ضامن است.
۲. در صورتی که توافق بر ارش کنند طبق آنچه توافق کرده‌اند از پول یا جنس عمل می‌کنند.

۳. آری خیار عیب دارد.

(۱۳۸۸/۱/۲۸)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی

۱. به حسب موارد فرق می‌کند، مثلاً اگر ماشین نو باشد و فاصله زمانی تا حادثه واژگونی اندک باشد و تلف و خسارت مستند به عیب باشد و احتمال داشتن عیب طرح نشده باشد طبعاً در چنین موردی، حادثه مستند به فروشنده است، او ضامن است و اگر ماشین نو نباشد و فاصله زمانی معامله تا واژگونی زیاد باشد، که نوعاً خود خریداران پس از مقدار معتدبه استفاده ماشین را چک می‌کنند، ممکن است حکم متفاوت باشد، خلاصه، معیار استناد عرفی و عقلایی حادثه بر فروشنده است که باید خصوصیات هر مورد ملاحظه شود.

۲. از پول رایج بدهد مگر در فرض توافق.

۳. خیار عیب ثابت است، مگر آن که ثابت شود معامله مبنی بر معلومات و خصوصیات قبلی صورت گرفته است.

(۱۳۸۸/۷/۲۵)

۴. استفتاء ۷۲۳۷: حکم رجوع به متّهب در فرض عمل نکردن به شرط

پرسش:

در هبه به ذی رحم، اگر واهب چیزی را شرط کند و متّهب آن شرط را عمل نکند، آیا واهب می‌تواند رجوع کرده و عین موهوبه یا مثل و یا قیمت آن را استرداد نماید؟

پاسخ:

آیت الله العظمی سید علی سیستانی

می‌تواند.

(۱۳۸۸/۸/۵)

آیت الله العظمی لطف الله صافی گلپایگانی

بلی در فرض سؤال می‌تواند رجوع کند.

(۱۶ رمضان ۱۴۲۹ هـ.ق.)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

در صورتی که موهوب^۱له به شرط عمل نکند واهب حق فسخ هبه را دارد.

(۱۳۸۷/۶/۱۴)

۵. استفتاء ۷۳۸۸ : شرط تبدیل قصاص به دیه در فرض فرار قاتل

پرسش:

با عنایت به دو روایت معتبر ابوبصیر و ابی نصر بزنطی که در مورد فرار قاتل است؛

بفرمایید:

الف. آیا شرط تبدیل قصاص به دیه در موارد فرار قاتل، صرف فرار و عدم دسترسی به

اوست یا طبق روایت بزنطی، فوت قاتل نیز شرط است (فلم یقدر علیه حتی مات)؟

ب. آیا موضوع دو روایت مزبور را می‌توان به قتل شبه عمد و خطای محضی که با بینه

ثابت شده است، سرایت داد، یا اینکه روایتین مزبور بیانگر حکم خاصی می‌باشند که باید

به مورد آن (قتل عمد) بسنده کرد؟

ج. آیا حکم مزبور در دو روایت فوق قابل تسری به جنایت کمتر از قتل (اعم از عمد و

غیر عمد) نیز می‌باشد؟

د. آیا مقصود از الاقرب فالاقرب در دو روایت مزبور عاقله است - چنان که تعدادی از فقها فرموده‌اند - یا اعم از عاقله است؟
 هـ در صورتی که صرف فرار و عدم امکان دسترسی به قاتل، شرط تبدیل قصاص به دیه باشد؛ در صورتی که اولیای دم دیه را گرفته باشند، آیا می‌توانند در صورت دستگیری قاتل، دیه را مسترد و تقاضای قصاص نمایند؟

پاسخ:

آیت الله العظمی جعفر سبحانی
 الف. تنها فرار و عدم دسترسی کافی است.
 ب. در شبه عمد از مال خودش بپردازد اگر مال نداشته باشد مقتضی اصل برائت عدم رجوع به الاقرب فالاقرب است. روایت مورد نظر مخصوص قتل عمد است.
 ج. در صورتی که قصاص ممکن نباشد از مال خود جانی دیه داده می‌شود.
 د. ظاهر الاقرب فالاقرب طبقات ارث است.
 هـ قصاص ساقط می‌شود.

(۲۶ ذی القعدة الحرام ۱۴۲۹ هـ.ق)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی
 الف. فوت شرط نیست و این تنها در یک روایت آن هم در سؤال راوی می‌باشد.
 ب. اختصاص به قتل عمد دارد و اگر شبه عمد باشد از اموالش برمی‌دارند و الا از بیت المال.
 ج. قابل تسری نیست.
 د. ظاهراً منظور طبقات ارث است.

هـ اشکال دارد.

(۱۳۸۸/۱۲/۱۹)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی

الف. منظور عدم دسترسی به قاتل و عدم امکان قصاص است.

ب و ج. احکام مزبور، قابل سرایت به جنایت عمدی کمتر از قتل می‌باشد، ولی سرایت به موارد دیگر که ذکر شده ثابت نیست.

د. مراد از «الاقرب فالاقرب» اعم است.

هـ در صورتی که اولیای دم، حق قصاص را با دیه مصالحه کرده باشند و یا در مقابل دیه اسقاط کنند، نمی‌توانند دیه را برگردانده و قصاص کنند ولی اگر از روی ناچاری به عنوان بدل موقت دیه گرفته باشند، که نوعاً نیز این طور است، می‌توانند دیه را برگردانده و تقاضای قصاص کنند.

(۱۳۸۸/۱۲/۱۹)

ب: نظریات مشورتی

۱. ابلاغ اوراق اختاریه به رئیس دفتر نمی تواند مصداق ابلاغ واقعی به رئیس اداره یا مؤسسه

باشد.

پرسش:

نظر به اینکه قسمت اخیر ماده ۳۰۳ از قانون آیین دادرسی مدنی دادگاههای عمومی و انقلاب اشاره به ابلاغ واقعی اوراق قضایی دارد و با توجه به آثار مترتب بر این نحوه ابلاغ از جمله حضوری تلقی شدن احکام صادره از ناحیه دادگاهها، آیا ابلاغ به ادارات دولتی یا اشخاص حقوقی در راستای ماده ۷۵ از قانون آیین دادرسی مدنی، ابلاغ واقعی تلقی می شود یا نوعی ابلاغ قانونی محسوب می شود؟

پاسخ:

منظور از ابلاغ واقعی، ابلاغ به شخص مخاطب است به نحوی که از مفاد ابلاغ نامه مطلع گردد، در ابلاغ اوراق اختاریه موضوع ماده ۷۵ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی، چون مخاطب رئیس اداره یا مؤسسه است نه رئیس دفتر، ابلاغ به رئیس دفتر نمی تواند مصداق ابلاغ واقعی باشد ولی در ماده ۷۶ همان قانون مدیر شخص حقوقی یا کسی که حق امضاء دارد مخاطب محسوب می شود، اگر اوراق اختاریه به شخص مدیر یا کسی که حق امضاء دارد ابلاغ شود، این ابلاغ واقعی خواهد بود.
(نظریه شماره ۷/۴۹۷۶ مورخ ۱۳۸۹/۸/۱)

۲. مقررات ماده ۹۶ قانون اجرای احکام مدنی نسبت به کفیل قابل اجرا است.

پرسش:

تبصره یک ماده ۹۶ قانون اجرای احکام مدنی توقیف و کسر ۱/۴ حقوق بازنشستگی یا وظیفه افراد را در صورتی جایز دانسته که دین مربوط به شخص بازنشسته یا وظیفه بگیر

باشد حال چنانچه شخص بازنشسته در دادسرا یا دادگاه کفالت متهمی را بنماید سپس حضور متهم لازم دانسته شود و علی رغم ابلاغ واقعی به کفیل، کفیل در موعد مقرر مکفول خود را در دادگاه یا دادسرا حاضر نکند و دستور اخذ وجه الکفاله توسط دادستان صادر شود آیا می‌توان دستور توقیف حقوق بازنشسته را صادر کرد؟ و آیا اساساً می‌توان گفت که دین (وجه الکفاله) مربوط به شخص بازنشسته است؟

پاسخ:

اعمال تبصره ۱ ماده ۹۶ قانون اجرای احکام مدنی در خصوص توقیف حقوق و مزایای کارمندان دولت ناظر به مواردی است که مستخدم دولت بر اثر دین یا تعهد پرداخت دین یا تعهد پرداخت وجه الکفاله (در صورت تخلف) محکوم شده باشد، بنابراین چنانچه مستخدم دولت (اعم از شاغل یا بازنشسته) کفالت شخصی را نماید، بر اثر تخلف به دستور دادستان باید وجه الکفاله را پرداخت کند و در صورت امتناع از پرداخت، مقررات ماده ۹۶ قانون فوق الذکر در مورد او قابل اجراء است.

(نظریه شماره ۷/۶۸۵۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۶)

۳. چنانچه حکم دادگاه صرفاً به تمکین باشد حکم اعلامی محسوب می‌شود - تهیه مسکن از ناحیه

زوج مقدمه تمکین است.

پرسش:

۱- رأی صادره در مورد تمکین صرف و بدون قید، از آراء اعلامی است یا اجرایی؟ آیا زوجه می‌تواند به بهانه این که زوج تقاضای اجرای دادنامه تمکین را نکرده نفقه خود را مطالبه کند یا خیر؟

۲- تمکین مقدمه استحقاق نفقه اعم از مسکن و غیره است یا مسکن مقدمه تمکین

است؟

پاسخ:

۱- چنانچه حکم دادگاه صرفاً به تمکین باشد وظیفه دادگاه فقط ابلاغ حکم به زوجه است و در این صورت حکم، اعلامی محسوب می‌شود و زوجه می‌تواند نفقه خود را مطالبه نماید لکن چنانچه دادگاه حکم به الزام زوجه به بازگشت به منزل شوهر صادر کرده باشد در این صورت رأی باید به همان ترتیب انجام شود و در واقع این نوع احکام اجرایی است که در مورد این احکام استحقاق زوجه به نفقه موکول به حضور در خانه زوج و تمکین می‌باشد.

۲- هر چند مسکن یکی از اقلام نفقه می‌باشد لکن با توجه به اینکه مقدمه تمکین زوجه از زوج وجود مسکن مناسب و در خور شأن زوجه می‌باشد و طبیعتاً فراهم نمودن موجبات تمکین به عهده زوج است لذا می‌توان گفت تهیه مسکن از ناحیه زوج مقدمه تمکین است.

(نظریه شماره ۷/۶۹۱۵ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۹)

۴. در صورتی که شاکی مطالبات خویش را استیفاء نماید حق اعتراض برای وی متصور نمی‌باشد.

پرسش:

«الف» و «ب» به اتهام ایراد ضرب غیر عمدی نسبت به «ج» بالمناصفه به پرداخت دیه در حق شاکی محکوم می‌شوند «ب» و «ج» در مهلت قانونی به رأی اعتراض نمی‌نمایند. شخص «الف» به رأی اعتراض نموده و دادگاه تجدیدنظر او را با تشخیص مسئولیت تام «ب» از اتهام انتسابی تبرئه می‌نماید تکلیف مابقی دیه مجنی علیه چیست و «ج» چه اقدام قانونی می‌تواند انجام دهد؟

پاسخ:

با توجه به این که دادگاه تجدیدنظر با اختیارات حاصله از بند ۴ ماده ۲۵۷ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری، رأی دادگاه بدوی را نقض و پس از رسیدگی ماهوی رأساً مبادرت به انشاء رأی قطعی نموده که نتیجه آن برائت یکی از محکومان (الف) و مسئولیت کامل محکوم دیگر «ب» به پرداخت تمامی دیات متعلقه در

حق شاکی «ج» گردیده مآلاً چون شاکی جملگی مطالبات خویش را از حیث دیه استیفاء می‌نماید فلذا حق هیچگونه اعتراض دیگری برای وی متصور نمی‌باشد همچنانکه ماده ۳۵۹ قانون مذکور در امور مدنی نیز مؤید آن است.

(نظریه شماره ۷/۶۹۱۹ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۹)

۵. دعوی بر متوفی از شمول مقررات مواد ۲۳۰ و ۲۷۷ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و

انقلاب در امور مدنی خارج نیست.

پرسش:

با توجه به فراز دوم بند ب ماده ۲۳۰ و ۲۷۷ قانون آیین دادرسی مدنی، در دعوای مالی که از سوی خواهان به طرفیت ورثه طرح شده، در صورتی که دلیل اثباتی وی فقط یک شاهد مرد باشد آیا می‌تواند برای تکمیل بینه ادای سوگند نیز نماید، سپس بر مبنای ماده ۲۷۸ از قانون مذکور قسم استظهاری نیز یاد نماید؟ به عبارت دیگر مقررات مواد ۲۳۰ و ۲۷۷ در قسمت ادای سوگند خواهان برای تکمیل ادله و بینه شامل دعوی بر میت نیز می‌شود یا خیر؟

پاسخ:

با توجه به بند ۵ ماده ۱۲۵۸ قانون مدنی و نیز ماده ۱۳۳۳ این قانون و همچنین مقررات قانون آیین دادرسی مدنی در مبحث سوگند (از مواد ۲۷۰ به بعد قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی) سوگند، علی‌الاطلاق از ادله اثبات دعوی محسوب شده است و دعوی بر متوفی نیز که به طرفیت ورثه وی اقامه می‌شود از شمول مقررات مواد ۲۳۰ و ۲۷۷ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی خارج نیست.

(نظریه شماره ۷/۶۹۲۱ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۹)

۶. تشخیص مهدور الدم بودن مقتول از اختیارات و تکالیف دادگاه است.

پرسش:

با توجه به ماده ۲۲۶ قانون مجازات اسلامی، چنانچه متهم به قتل در دفاع از اتهام انتسابی، مدعی استحقاق کشته شدن مقتول (به وسیله خود) گردد. آیا بازپرس می‌تواند به درستی یا نادرستی دفاعیاتش و موجه یا ناموجه بودن دفاع و قتل بپردازد یا خیر؟ و آیا در صورت تشخیص موجه بودن دفاعیات می‌تواند قرار منع تعقیب متهم را صادر نماید؟ یا این‌که بدون توجه به دفاعیات موجه متهم صرفاً به علت احراز رکن مادی جرم قتل، باید قرار مجرمیت وی را صادر کند؟

آیا پرداختن به دفاعیات این‌چنینی متهم بر اساس ماده اشاره شده صرفاً باید در دادگاه صورت گیرد یعنی بررسی این موضوع فقط از اختصاصات دادگاه می‌باشد؟ یا بازپرس هم در موارد این‌چنینی (اعم از این مورد یا موارد عوامل موجهه جرم یا عوامل رافع مسؤولیت کیفری) می‌تواند وارد شود و نفیاً یا اثباتاً اظهارنظر کند؟

پاسخ:

اصولاً تشخیص مهدور الدم بودن مقتول و استحقاق قتل وی که طبق ماده ۲۲۶ قانون مجازات اسلامی ممکن است موجب سقوط حق قصاص شود به عهده دادگاه صالحه رسیدگی کننده است و بازپرس در صورت احراز قتل عمدی مقتول توسط متهم وظیفه و تکلیف صدور کیفرخواست قتل عمد علیه متهم پس از اخذ آخرین دفاعیات وی را دارد و بررسی این موضوع از اختیارات و تکالیف دادگاه است و بازپرس نفیاً و اثباتاً حق اظهارنظر در این خصوص (مثلاً صدور کیفرخواست به عنوان قتل خطائی در قتل عمد به لحاظ مهدور الدم تشخیص دادن مقتول) را ندارد.

(نظریه شماره ۷/۶۹۵۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۰)

۷. ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل منصرف به مشاغل دولتی است.

پرسش:

با توجه به قسمت اخیر اصل یکصد و چهل و یکم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تبصره یک ماده واحده قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۷۳/۱۰/۱۱ آیا عضویت در هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی با شغل قضاوت در دادگستری مغایرت قانونی دارد و مشمول ممنوعیت مقرر در ماده واحده یاد شده می‌باشد یا خیر؟

پاسخ:

ممنوعیت مقرر در تبصره یک ماده واحده قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۱ و اصل ۱۴۱ قانون اساسی منصرف به مشاغل دولتی است و نظر به این که دانشگاه آزاد دولتی نیست، لذا از این حیث مشمول مقررات ذکر شده نمی‌باشد.
(نظریه شماره ۷/۷۰۹۱ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۶)

۸. احضار متهم باید به وسیله احضار نامه به عمل آید.

پرسش:

آیا احضار اشخاص از طریق تلفن توسط مراجع انتظامی و امنیتی بدون دستور قضایی وجاهت قانونی دارد و در صورت حدوث چنین امری آیا این اشخاص (احضار شده) قادر به اقامه دعوای جزایی در مراجع قضایی علیه مراجع امنیتی و انتظامی می‌باشند یا خیر؟

پاسخ:

مطابق مقررات قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری بالخصوص مواد ۱۱۲ و ۱۱۷ و ۱۱۸ و ۱۱۹ که جلب متهم را با احضار او به کیفیت مقرر در قانون مذکور شرط دانسته است احضار متهم باید به وسیله احضار نامه به عمل آید، لذا احضار تلفنی متهم یا پیام شفاهی به وی احضار قانونی به شمار نمی‌آید و فاقد ضمانت اجرا است. لکن احضار تلفنی شاکی برای اخذ توضیح در زمینه شکایت وی فاقد منع

قانونی است. تطبیق عمل ارتكابی با جرائم حسب محتویات پرونده به عهده مرجع قضایی است.

(نظریه شماره ۷/۷۰۹۲ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۶)

۹. نمی‌توان از اجرای حکم قطعی خودداری نمود، ولو اینکه به طور اشتباه صادر شده باشد.

پرسش:

احد از وراثت که متصرف ملک موروثی می‌باشد، به اجرت المثل ایام تصرفش بدون کسر سهم وی از تصرفات در دادگاه بدوی محکوم گردیده است این حکم مورد تأیید دادگاه تجدیدنظر قرار گرفته و نظارت و پیگیری نیز آن را خلاف بین تشخیص نداده است. با توجه به مراتب آیا در مرحله اجراء می‌شود با درخواست محکوم علیه و مخالفت مابقی محکوم لهم سهم وی را از اجرت المثل شش دانگ معینه که مورد حکم دادگاه بدوی قرار نگرفته کسر نمود یا خیر؟

پاسخ:

در صورت قطعیت حکم با توجه به مقررات مواد ۱ و ۴ قانون اجرای احکام مدنی مبنی بر لازم الاجرا بودن آراء دادگاهها، نمی‌توان از اجرای حکم قطعی که محکوم‌له تقاضای اجرای آن را نموده باشد خودداری نمود، ولو این که به طور اشتباه صادر شده باشد. مگر این که رأی قطعی مذکور از مجاری قانونی مانند اعمال ماده ۱۸ اصلاحی قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب یا اعاده دادرسی نقض شده باشد یا در صورت قبول اعاده دادرسی دستور توقف اجرای حکم از مرجع صالح قضایی صادر شده باشد.

(نظریه شماره ۷/۷۱۴۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۸)

۱۰. تشخیص مصادیق ماده ۱۶۰ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی به

عهده مرجع قضایی است.

پرسش:

اگر کسی در ملک خود تصرفاتی نماید که مزاحم همسایگان گردد به عنوان مثال در ملک خود نانوائی، گرمابه و غیره درست کرده که بر اثر صدا و گرما، دود و غیره سبب ناراحتی همسایگان گردد به حدی که آنان نتوانند از ملک خود استفاده قانونی و متعارف ببرند یا اگر متصرف خانه‌ای به ارتفاع خانه خود بیافزاید و سبب شود که نور و روشنایی همسایه مجاور کاسته شود یا با ایجاد صدای ناهنجار و هیاهو از همسایگان سلب آسایش کند یا این که پنجره‌ای از دیوار خانه خود به طرف ملک همسایه باز کند، آیا شخصی که در اثر این اعمال مورد مزاحمت واقع شده می‌تواند علیه شخص مزاحم دادخواستی به خواسته رفع مزاحمت تقدیم کند و دادگاه به رفع مزاحمت حکم دهد؟

پاسخ:

تشخیص مصادیق ماده ۱۶۰ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی به عهده مرجع قضایی است. با این حال در صورتی که احداث مسکن یا ایجاد نانوائی و گرمابه و ... با کسب مجوز قانونی از مسؤولین مربوط باشد، احداث و فعالیت مراکز فوق طبق مقررات بوده و دعوی رفع مزاحمت به طرفیت دایر کنندگان مراکز فوق فاقد وجهت قانونی است. لکن هرگاه مزاحمت شغلی این مراکز از حد استاندارد و متعارف خارج شود با توجه به بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری جلوگیری از فعالیت مؤسسات و اماکنی که به نحوی از انحاء ایجاد مزاحمت برای اهالی محل نموده و یا این که فعالیت آنها به بهداشت محل صدمه می‌زند به عهده شهرداری یا سایر مراجع ذی‌ربط خواهد بود.

ج: نشست‌های قضایی

۱. جلب ثالث به دادرسی و اعمال مقررات مربوط به خوانده نسبت به وی

پرسش ۲۰۱/۸۹:

در صورتی که خواهان علیه تعدادی خوانده طرح دعوی نماید و نام احد از خواندگان را در دادخواست ذکر نکرده و اساساً دادخواست بدین شکل قابلیت استماع را نداشته باشد، آیا خواهان می‌تواند جهت رفع نقص از دادخواست باستناد ماده ۱۳۵ ق. آ. د. م. خوانده مربوط را به عنوان جلب ثالث وارد دعوی نماید یا خیر؟^۱

نظریه کمیسیون:

با استفاده از ماده ۱۳۹ قانون آئین دادرسی مدنی شخص ثالث که جلب می‌شود خوانده محسوب است و تمام مقررات راجع به خوانده درباره او جاری است بنابراین چنانچه خواهان در فرجه زمانی قانونی پیش بینی شده در ماده ۱۳۵ همان قانون خوانده مورد نظر را به دادرسی جلب نماید، با توأم شدن دادخواست جدید و دادخواست اولیه نقص رسیدگی مرتفع محسوب و محکمه مجلوب ثالث را به عنوان خوانده دعوا تلقی و دادرسی را مطابق مقررات ادامه می‌دهد و موجبی برای تصمیم دیگری نیست.

(کمیسیون مدنی ۵ مورخ ۱۳۸۹/۹/۸)

۲. اعتبار توافق طرفین در میزان خسارت قراردادی

پرسش ۲۰۰/۸۹:

آیا مطالبه خسارت تأخیر تأدیه به میزان بیش از نرخ تورم بانک مرکزی به استناد قراردادهای تنظیمی، توسط اشخاص دیگری غیر از بانکها از قبیل مؤسسات مالی و اعتباری و جاهت قانونی دارد؟^۲

نظریه کمیسیون:

با توجه به صراحت ماده ۲۳۰ قانون مدنی چنانچه در ضمن عقد یا قرارداد شرط شده

۱. نشست قضایی دادگستری آستارا، شهریورماه ۱۳۸۹.

۲. نشست قضایی دادگستری رشت، تیرماه ۱۳۸۹.

باشد که در صورت تخلف از انجام تعهد در موعد مقرر مبلغ معینی اعم از رقم مشخصی و یا درصدی از مبلغ قرارداد به طرف مقابل پرداخت شود معتبر است و وفق شرط عمل می‌گردد اعم از این که مبلغ مزبور کمتر یا بیشتر یا معادل تورم سالیانه باشد.
(کمیسیون مدنی ۵ مورخ ۱۳۸۹/۹/۸)

۳. دیوان عالی کشور مرجع حل اختلاف دادگاههای تجدیدنظر و کیفری استان

پرسش ۸۹/۱۷۰:

خبرنگاری در جریان مصاحبه مطبوعاتی با شهردار، اقدام به توهین و افتراء نموده است. با شکایت شاکی پرونده در دادسرا مطرح و بعد از صدور کیفرخواست، دادگاه جزایی حکم محکومیت خبرنگار را در هر دو مورد صادر می‌نماید. دادگاه تجدیدنظر با نقض حکم صادره به لحاظ مطبوعاتی بودن جرم، رسیدگی به اتهام متهم را در صلاحیت دادگاه کیفری استان دانسته و پرونده را با قرار عدم صلاحیت به دادگاه کیفری استان ارسال می‌دارد. اعضای دادگاه کیفری استان عقیده‌ای بر مطبوعاتی بودن جرم ارتكابی ندارند. تکلیف پرونده چیست؟^۱

نظریه کمیسیون:

نظر به حدوث اختلاف فی‌مابین دادگاه تجدیدنظر و کیفری استان پرونده جهت حل اختلاف باید به دیوان‌عالی کشور ارسال گردد.

(کمیسیون جزایی ۵ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۷)

۴. تکلیف اجرای احکام در صورت واخواهی محکوم علیه

پرسش ۸۹/۱۷۴:

چنانچه رأیی به صورت غیابی صادر و به صورت قانونی به محکوم علیه ابلاغ گردد و در مرحله اجراء محکوم علیه واخواهی نماید تکلیف اجرای احکام چیست؟^۲

۱. نشست قضایی دادگستری تبریز، مهرماه ۱۳۸۹.

۲. نشست قضایی دادگستری پیرانشهر، تیرماه ۱۳۸۹.

نظریه کمیسیون:

طبق تبصره یک ماده ۲۱۷ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری در صورت واخواهی محکوم علیه در صورت فقد تأمین واحد اجرای احکام پرونده را به همراه محکوم علیه غیابی به دادگاه صادر کننده حکم ارسال و در صورت وجود تأمین فقط پرونده به دادگاه جهت رسیدگی به واخواهی محکوم علیه ارسال می‌دارد. (کمیسیون جزایی ۵ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۷)

۵. ارزیابی ارزش گواهی با دادگاه است.**پرسش ۲۷۷/۸۹:**

چنانچه در جرایم تعزیری بین اظهارات گواهان، شاکی و مشتکی عنه تعارض باشد به نحوی که اظهارات گواهان مشتکی عنه کلیه اظهارات گواهان شاکی را از هر جهت نقض و نفی نماید آیا بر اساس قاعده فقهی اذا تعارضا تساقطا ادعای شاکی ساقط خواهد شد و حکم بر براءة وی صادر می‌گردد یا خیر؟^۱

نظریه کمیسیون:

ارزش گواهی گواهان به نظر دادگاه است و این دادگاه است که با توجه به اوضاع و احوال قضیه و محتویات پرونده معین می‌کند که در صورت تعارض اظهارات گواهان طرفین، اظهارات کدامیک از صداقت بیشتری برخوردار است و با وجود قرائن و امارات موجود در پرونده موافق می‌باشد.

(کمیسیون جزایی ۵)

۱. نشست قضایی دادگستری نور، تیرماه ۱۳۸۹.

بخش پنجم:

مصوبات هیأت وزیران

۱. اصلاح ماده (۹) آیین‌نامه کاربردی شدن کارت شناسایی ملی

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱ بنا به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های کشور و ارتباطات و فناوری اطلاعات و به استناد ماده (۶) قانون الزام اختصاص شماره ملی و کدپستی برای کلیه اتباع ایران - مصوب ۱۳۷۶ - تصویب نمود:

ماده (۹) آیین‌نامه کاربردی شدن کارت شناسایی ملی، موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۲۰۵۳/ت/۳۸۱۹۶هـ مورخ ۱۳۸۷/۳/۵ به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

« ماده ۹- اعتبار اولین کارتهای شناسایی ملی صادره طی سالهای ۱۳۸۰ لغایت ۱۳۸۳ تا پایان سال ۱۳۹۲ تمدید می‌گردد.»

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶)

۲. آیین‌نامه اجرایی قانون اساسنامه هیئت رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات^۱

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۸ بنا به پیشنهاد مشترک معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد ماده (۱۳) قانون اساسنامه هیئت رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۸ - ، آیین‌نامه اجرایی قانون یادشده را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- اصطلاحات مندرج در این آیین‌نامه در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

الف - اساسنامه: قانون اساسنامه هیئت رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۸ - .

ب - قانون: قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۳ - .

پ - معاونت: معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور.

ت - هیئت: هیئت رسیدگی به شکایات قانون شامل هیئت مرکزی و هیئتهای استانی.

۱. متن قانون در صفحه ۷۶ شماره نهم این ویژه نامه (فروردین ۱۳۸۹) درج شده است.

- ۱- هیئت مرکزی: هیئتی متشکل از اعضای مندرج در بند «الف» ماده (۲) اساسنامه که به شکایات مربوط به مناقصاتی را که توسط دستگاه ملی برگزار می‌شود، رسیدگی می‌کند.
- ۲- هیئت استانی: هیئتی متشکل از اعضای مندرج در بند «ب» ماده (۲) اساسنامه که شکایات مربوط به مناقصاتی را که توسط دستگاه‌های استانی و دستگاه‌های ملی مستقر در استان برگزار می‌شود، رسیدگی می‌کند.
- ث - دستگاه‌های ملی: دستگاه‌های موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون که از اعتبارات ملی استفاده می‌کنند و در مرکز کشور قرار دارند و موافقت‌نامه‌های خود را از طریق معاونت مبادله می‌کنند.
- ج - دستگاه‌های استانی: دستگاه‌های موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون که از اعتبارات استانی استفاده می‌کنند و اعتباراتشان از طریق شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و خزانه معین استان تأمین می‌شود و موافقت‌نامه‌های خود را از طریق استان مبادله می‌نمایند.
- چ - دستگاه‌های ملی مستقر در استان: دستگاه‌های موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون که از اعتبارات ملی استفاده می‌کنند و در استان (به غیر از استان تهران) واقع شده‌اند، ولی موافقت‌نامه‌هایشان را از طریق معاونت مبادله می‌نمایند.
- ح - تجدید مناقصه: تکرار تمام یا آن قسمت‌هایی از فرآیند مناقصه که به تشخیص هیئت مغایر با قوانین و مقررات مربوط بوده است.
- خ - لغو مناقصه: ابطال کامل فرآیند برگزاری مناقصه توسط هیئت.
- د - فسخ قرارداد: اعلام یکطرفه خاتمه قرارداد که با قصور یا بدون قصور طرف مقابل کارفرما صورت گیرد.
- ذ - رد شکایت: چنانچه هیئت پس از بررسی فرآیند مناقصه شکایت شاکی را وارد نداند یا علیرغم ورود شکایت، ایرادهای مطروحه به گونه‌ای نباشد که براساس قانون و یا سایر قوانین و مقررات مربوط به اساس اقدامات انجام‌شده و فرآیند رقابت لطمه وارد آورد، هیئت با در نظر گرفتن صرفه و صلاح دولت نسبت به صدور رأی رد شکایت اقدام می‌کند.
- ر - تعلیق قرارداد: توقف موقت اجرای قرارداد در رأی صادره هیئت.

ز - توقف جریان ارجاع کار: به منظور بررسی بیشتر موضوعات و کسب اسناد مثبت هیئت می‌تواند به مدت پنج تا ده روز کاری فرآیند ارجاع کار را متوقف کند.

ژ- اعتبار پیشنهادها: مدت زمانی که مناقصه‌گر متعهد می‌گردد در صورت ابلاغ کارفرما نسبت به انعقاد قرارداد اقدام نماید و برابر با مدت اعلام شده در اسناد می‌باشد در غیراین صورت برابر با پایان اعتبار تضمین شرکت در مناقصه می‌باشد.

س - شکایت: درخواست کتبی شاکی در مهلت قانونی مقرر که رأساً و به طور مستقیم به دبیرخانه هیئت ارایه و تسلیم شود و توسط دبیرخانه بررسی و دریافت گردد.

ش - تسلیم شکایت: شاکی شکایت و اسناد آن را براساس قوانین، مقررات مربوط و دستورالعمل‌های معاونت در مهلت‌های قانونی به دبیرخانه ارایه می‌کند و دبیرخانه آن را ثبت می‌کند.

ص - دریافت شکایت: چنانچه شاکی شکایت و اسناد آن را در دبیرخانه ثبت کرده باشد، دبیرخانه در صورت کفایت اسناد، نسبت به ارایه رسید دریافت شکایت اقدام می‌کند.

ض - قبول شکایت: شکایت در یکی از دو حالت زیر پذیرفته محسوب می‌شود:

۱- سه روز کاری پس از دریافت شکایت و اعلام صلاحیت هیئت.

۲- حداکثر پنج روز کاری از دریافت شکایت و خودداری هیئت از اعلام عدم صلاحیت.

ط - انصراف از شکایت: در یکی از دو حالت زیر ممکن است، رخ دهد:

۱- خودداری شاکی از ارایه مستندات به هیئت از طریق دبیرخانه.

۲- انصراف کتبی شاکی از شکایت پس از تسلیم به دبیرخانه.

ظ - پایگاه: بانک اطلاعات و پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات که به موجب ماده (۲۳) قانون ایجاد شده است.

ع - دبیرخانه: دبیرخانه هیئت مرکزی و دبیرخانه هیئت‌های استانی.

ماده ۲- دبیر هیئت مرکزی با حکم معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور

و دبیر هیئت استانی با حکم استاندار از بین کارکنان با سابقه مرتبط منصوب می‌شوند.

ماده ۳- شاکی باید شکایت خود را در قالب کاربرگهای موضوع دستورالعمل‌های ابلاغی

معاونت، حداقل به همراه یکی از اسناد زیر ارایه نماید تا از طرف دبیرخانه قابل دریافت

باشد:

۱- کلیه اوراق و اسنادی که در مقام دفاع و دعوی قابلیت استناد دارد از قبیل فراخوان، اسناد مناقصه، اسناد ارزیابی، مکاتبات مناقصه‌گزار، صورت‌جلسات و نظایر آن.

۲- اطلاعات و اسناد ثبت‌شده در پایگاه و اسناد الکترونیکی نظیر دورنگار، رایانامه، تلگرام و نظایر آن که قابلیت تصدیق داشته باشد.

تبصره - مدارک تکمیلی از جمله مدارک زیر پس از دریافت شکایت توسط هیئت قابل بررسی است:

- ۱- اقرار مناقصه‌گزار و یا نمایندگان آنها.
- ۲- شهادت شهود که از نظر هیئت قابل قبول باشد.
- ۳- انصراف مکتوب شاکی از شکایت.
- ماده ۴- نخستین جلسه هیئت باید حداکثر ظرف پانزده روز کاری از زمان دریافت شکایت تشکیل شود و هیئت پس از شنیدن نظرات طرفین و بررسی اسناد و مدارک و مستندات مربوط در موارد زیر رای خود را صادر کند:
 - الف - لغو مناقصه با رعایت تبصره (۲) ماده (۱۰) اساسنامه.
 - ب - تجدید مناقصه با رعایت تبصره (۲) ماده (۱۰) اساسنامه.
 - پ - رد شکایت.
 - ت - تعلیق قرارداد.
 - ث - فسخ قرارداد.
 - ج - جواز ادامه قرارداد.
 - چ - تأیید انصراف از شکایت.
- تبصره ۱- در صورت رأی هیئت به فسخ قرارداد، تسویه حساب کارفرما با طرف قرارداد براساس قرارداد و شرایط عمومی و خصوصی آن و یا سایر مقررات موضوعه می‌باشد.
- تبصره ۲- در صورت نیاز به توقف جریان ارجاع کار به منظور بررسی بیشتر موضوعات، هیئت می‌تواند با رأی اکثریت اعضاء به مدت پنج تا حداکثر ده روز کاری فرآیند ارجاع کار را متوقف کرده و صدور رأی نهایی را برای مدت یادشده به تأخیر بیندازد.

تبصره ۳- در صورت احراز تبانی توسط هیئت، موضوع از طریق دبیرخانه به دستگاه مناقصه‌گزار اعلام تا ضبط ضمانت‌نامه تبانی‌کنندگان توسط دستگاه مناقصه‌گزار صورت پذیرد.

ماده ۵ - به منظور رسیدگی به شکایات، معاونت ظرف سه ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه موظف است به شرح زیر اقدام نماید:

۱- تشکیل دبیرخانه هیئت مرکزی و تعیین دبیر آن و انجام ساز و کار لازم برای اجرائی شدن آیین‌نامه.

۲- تهیه و ابلاغ دستورالعمل‌ها، راهنماها و کاربرگ‌های لازم از جمله چارچوب، مشخصات و اسناد لازم.

۳- ارایه راهکارهای اجرایی و تبیین قانون، اساسنامه و آیین‌نامه‌های آنها و پاسخ‌گویی به ابهامات و سؤالات دستگاه‌های مناقصه‌گزار.

۴- اعلام نظر در خصوص شمول یا عدم شمول قانون و اساسنامه بر اشخاص و ماهیت مناقصات از نظر ملی، استانی و یا ملی مستقر در استان.

۵ - تعیین اشخاص دارای صلاحیت و صاحب نظر و حق الزحمه‌های لازم به منظور اخذ نظر مشورتی و رسیدگی به شکایات.

۶ - فراهم نمودن ساز و کار لازم در دستگاه‌های مناقصه‌گزار برای اطلاع‌رسانی و آموزش اساسنامه، قانون و آیین‌نامه‌های اجرایی مرتبط به منظور یکسان‌سازی رویه‌ها.

ماده ۶ - هر یک از استانداران به منظور رسیدگی به شکایات موظفند ظرف سه ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه، نسبت به تشکیل دبیرخانه هیئت استانی، تعیین دبیر آن و انجام ساز و کار لازم برای اجرائی شدن آیین‌نامه اقدام نمایند.

ماده ۷- وظایف دبیرخانه هیئت مرکزی و استانی به شرح زیر است:

۱- ثبت شکایت پس از ارایه آن (تسلیم شکایت).

۲- دریافت شکایت.

۳- اعلام عدم صلاحیت هیئت برای رسیدگی به شکایت در چارچوب ابلاغی هیئت.

۴- ارجاع شکایت به کارشناس یا هیئت کارشناسی برای بررسی اولیه شکایت.

۵ - جمع‌آوری و تکمیل اسناد و مستندات برای ارایه به هیئت.

- ۶- دعوت از اعضای هیئت و تشکیل جلسات آن در زمان و مکان مقرر.
- ۷- اعلام و ابلاغ رأی هیئت.
- ۸- مستندسازی شکایات و آرای صادره توسط هیئت.
- ۹- انجام مکاتبات ضروری و امور دبیرخانه‌ای.
- ۱۰- دریافت و ارایه انصراف شکایت شاکی به هیئت.
- ماده ۸ - کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع بند (ب) ماده (۱) قانون موظفند اطلاعات قراردادهای خود را در فرم‌های ابلاغی معاونت برای درج در بانک اطلاعاتی قراردادها ارسال دارند تا در صورت لزوم در اختیار هیئت قرار گیرد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۴۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۸)

بخش هشتم:

مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی

مصوبه « اصلاح و تکمیل ماده واحده ایجاد شرایط تسهیل زمینه‌های ادامه تحصیل دانش‌آموزان و

دانشجویان افغانی و عراقی مقیم ایران»

ماده واحده - « اصلاح و تکمیل ماده واحده ایجاد شرایط تسهیل زمینه‌های ادامه تحصیل دانش‌آموزان و دانشجویان افغانی و عراقی مقیم ایران» که در جلسه ۶۷۸ مورخ ۱۳۸۹/۹/۳۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسیده است، به شرح ذیل برای اجرا ابلاغ می‌شود:

« ماده واحده - دانش‌آموزان و سوادآموزان تبعه کشورهای افغانستان و عراق که به هر نحو در ایران سکونت دارند، می‌توانند در مراکز آموزش عمومی ثبت‌نام نموده و یا ادامه تحصیل دهند.

تبصره - کسانی که مطابق آراء قضایی محروم شده‌اند، از شمول این ماده مستثنی می‌باشند».

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲)

بخش، منقسم:

موارد حذف شده از شماره های روزنامه رسمی اسفندماه ۱۳۸۹

به منظور حجیم نشدن این ویژه نامه، متن آنچه با وظایف شغلی مخاطبین محترم ارتباط بیشتری دارد، درج و آنچه بی ارتباط یا کم ارتباط است را در این بخش فهرست وار ذکر کردیم.
در صورت درخواست متن کامل هر یک از موارد حذف شده، برای مفادنی ارسال خواهد شد.

ردیف	مصوبات مجلس شورای اسلامی	روزنامه رسمی
۱	قانون اصلاح ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	شماره ۱۹۲۱۹ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۳
۲	نظریه‌های رئیس مجلس شورای اسلامی موضوع صدر ماده واحده و تبصره (۴) الحاقی به « قانون نحوه اجراء اصول هشتاد و پنجم (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران»	شماره ۱۹۲۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶
۳	نظریه‌های رئیس مجلس شورای اسلامی موضوع صدر ماده واحده و تبصره (۴) الحاقی به « قانون نحوه اجراء اصول هشتاد و پنجم (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران»	شماره ۱۹۲۳۳ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۹
۴	نظریه‌های رئیس مجلس شورای اسلامی موضوع صدر ماده واحده و تبصره (۴) الحاقی به « قانون نحوه اجراء اصول هشتاد و پنجم (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران»	شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵
۵	نظریه‌های رئیس مجلس شورای اسلامی موضوع صدر ماده واحده و تبصره (۴) الحاقی به « قانون نحوه اجراء اصول هشتاد و پنجم (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران»	شماره ۱۹۲۴۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۸

ردیف	مصوبات هیأت وزیران	روزنامه رسمی
۱	تصویب‌نامه در مورد انتقال شرکت مادر تخصصی آزمایشگاه و مکانیک خاک از گروه یک بنگاه‌ها و فعالیتهای اقتصادی به گروه (۲) پیوست شماره (۲) تصویب‌نامه شماره ۴۳۱۸۱/ت/۱۱۵۳۳۰	شماره ۱۹۲۲۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹
۲	آیین‌نامه اجرایی ورود، ساخت، فرمولاسیون و مصرف کودهای شیمیایی، زیستی، آلی و سموم دفع آفات نباتی	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۳	الحاق تبصره به ماده (۴۹) آیین‌نامه اجرایی قانون احداث پروژه‌های عمرانی بخش راه و ترابری از طریق مشارکت بانکها و سایر منابع مالی و پولی کشور- مصوب ۱۳۶۷-	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۴	تصمیم نمایندگان ویژه رئیس‌جمهور در خصوص انتقال فعالیتهای آموزشی و بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی ایران	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۵	تصویب‌نامه در خصوص ایجاد اداره صنایع و معادن در شهرستان بم	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۶	تصویب‌نامه در خصوص تبدیل روستای مهر مرکز بخش گچی شهرستان ملکشاهی در استان ایلام به شهر	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲

شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲	تصویب‌نامه درخصوص تقسیمات کشوری در استان آذربایجان شرقی	۷
شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲	تصویب‌نامه درخصوص کاهش سود بازرگانی تخم‌مرغ خوراکی	۸
شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲	تصویب‌نامه درخصوص واردات پنبه از کلیه کشورهای تولیدکننده پنبه	۹
شماره ۱۹۲۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶	اصلاح تصویب‌نامه در خصوص تبدیل روستای خومه‌زار از توابع دهستان آبکش یک بخش مرکزی شهرستان ممسنی در استان فارس به شهر	۱۰
شماره ۱۹۲۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶	اصلاح مواد (۵) و (۶) اصلاحی آیین‌نامه اجرایی تبصره (۴) ماده واحده قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذی‌صلاح	۱۱
شماره ۱۹۲۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶	اصلاح مواد (۲)، (۳)، (۴) و (۶) آیین‌نامه چگونگی تعیین و حدود وظایف سخنگوی هیئت دولت و تشکیل شورای اطلاع‌رسانی دولت	۱۲
شماره ۱۹۲۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶	اصلاحیه ماده (۱۳) اساسنامه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان - مصوب ۱۳۵۹-	۱۳
شماره ۱۹۲۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶	تصویب‌نامه در خصوص تبدیل روستای چهار طاق سیدآباد از توابع دهستان خرقان بخش بسطام شهرستان شاهرود در استان سمنان پس از ادغام با روستاهای چهارطاق پایین، پرو، قلعه میرزا سلیمان، قاسم‌آباد خانلر و قلعه عبدالله به روستای گلستان	۱۴
شماره ۱۹۲۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶	تصویب‌نامه در خصوص تبدیل روستای گروک از توابع دهستان سیریک بخش مرکزی شهرستان سیریک در استان هرمزگان به شهر	۱۵
شماره ۱۹۲۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶	تصویب‌نامه در خصوص تبدیل روستای نازک علیا مرکز بخش ارس در شهرستان پلدشت و روستای زرآباد مرکز بخش صفائیه در شهرستان خوی و روستای مرگلر مرکز بخش قره قیون در شهرستان شوط در استان آذربایجان غربی به شهر	۱۶
شماره ۱۹۲۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶	تصویب‌نامه در خصوص تشکیل کارگروه صادرات کشور	۱۷
شماره ۱۹۲۳۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۳	تصویب‌نامه در خصوص ایجاد اداره سازمان حفاظت محیط زیست در شهرستانهای اسکو، ملکان، عجب‌شیر، هریس، مانه و سملقان	۱۸
شماره ۱۹۲۳۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۳	تصویب‌نامه در خصوص ایجاد اداره کار و اموراجتماعی در شهرستان‌های زهک و کنارک از توابع استان سیستان و بلوچستان	۱۹
شماره ۱۹۲۳۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۳	تصویب‌نامه در خصوص تقسیمات کشوری در استان تهران	۲۰
شماره ۱۹۲۳۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۳	تصویب‌نامه در خصوص تقسیمات کشوری در استان چهارمحال و بختیاری	۲۱

شماره ۱۹۲۴۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۸	اصلاح آیین نامه مدیریت و ساماندهی وسایل پرنده فوق سبک غیرنظامی	۲۲
--------------------------------	--	----

ردیف	مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی	روزنامه رسمی
۱	مصوبه « اصلاح ماده ۱۰ اساسنامه دانشگاه آزاد اسلامی»	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۲	مصوبه « انتخاب رئیس هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی و مناظره»	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۳	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه تربیت مدرس»	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۴	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه شهید باهنر کرمان»	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۵	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه شیراز»	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۶	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه صنعتی اصفهان»	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۷	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه صنعتی بابل»	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۸	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه صنعتی جندی شاپور»	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۹	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی رفسنجان»	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۱۰	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سبزوار»	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۱۱	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شهرکرد»	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲
۱۲	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قم»	شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲

شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کرمان »	۱۳
شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی لرستان »	۱۴
شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه کردستان »	۱۵
شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه محقق اردبیلی »	۱۶
شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه مراغه »	۱۷
شماره ۱۹۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۲	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه هنر »	۱۸
شماره ۱۹۲۳۳ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۹	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) قزوین »	۱۹
شماره ۱۹۲۳۳ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۹	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه ایلام »	۲۰
شماره ۱۹۲۳۳ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۹	مصوبه « تأیید انتخاب رئیس دانشگاه صنعتی کرمانشاه »	۲۱

ردیف	مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	روزنامه رسمی
۱	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر باشت	شماره ۱۹۲۱۹ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۳
۲	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر دستگرد	شماره ۱۹۲۱۹ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۳
۳	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر نیمور	شماره ۱۹۲۱۹ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۳
۴	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص الحاق ۴/۶ هکتار از اراضی حریم شهر ایلام به محدوده آن	شماره ۱۹۲۱۹ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۳
۵	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درخصوص افزایش تراکم و سطح اشغال ساختمان باغ - موزه (موزه جواهرات ملی و خزاین بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران)	شماره ۱۹۲۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶

شماره ۱۹۲۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درخصوص طرح جامع شهر جدید هشتگرد	۶
شماره ۱۹۲۳۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درخصوص طرح جامع شهر گز	۷
شماره ۱۹۲۳۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۳	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درخصوص طرح جامع شهر خنج	۸
شماره ۱۹۲۳۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۳	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درخصوص طرح توسعه و عمران (جامع) ناحیه یزد (شامل شهرستانهای یزد، تفت، ابرکوه، صدوق، اردکان، میبد، مهریز و خاتم)	۹
شماره ۱۹۲۳۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۳	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درخصوص محدوده شهر جدید پردیس	۱۰
شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درخصوص طرح جامع شهر بنارویه	۱۱
شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درخصوص طرح جامع شهر سجزی	۱۲
شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر مصیری	۱۳
شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درخصوص طرح جامع شهر هرنند	۱۴
شماره ۱۹۲۳۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درخصوص مغایرت اساسی طرح تفصیلی با طرح جامع شهر یزد	۱۵
شماره ۱۹۲۴۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۸	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر سرکان	۱۶
شماره ۱۹۲۴۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۸	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر لنده	۱۷

ردیف	گوناگون	روزنامه رسمی
۱	اساسنامه پژوهشکده فرهنگ و هنر جهاد دانشگاهی	شماره ۱۹۲۴۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۸

نظرخواهی (مربوط به شماره اسفندماه ۱۳۸۹)

به استحضار قضات محترم می‌رساند معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه در راستای ارتقای سطح آگاهی مخاطبین از قوانین و مقررات و ایجاد سرعت و سهولت در این امر، هر ماه قوانین و مقرراتی را که به نحوی در امر قضاوت مورد نیاز است، به صورت ویژه نامه منتشر می‌کند. برای استفاده از نظرات شما عزیزان انتظار دارد پاسخ پرسش‌های زیر را به یکی از سه طریق زیر منعکس فرمایید:

الف: تهران، خیابان حافظ، نبش خیابان سمیه، ساختمان شماره سه قوه قضائیه، معاونت آموزش و تحقیقات، اداره کل برنامه ریزی و تدوین متون آموزشی

ب: پست الکترونیکی Tadvin_Motoon@Yahoo.Com

ج: شماره ۸۸۸۰۹۰۵۶ - ۰۲۱

۱- این ماهنامه تا چه میزان نیاز شما را در خصوص اطلاع یابی از قوانین و مقررات جدید تأمین می‌کند؟

خیلی کم ☐ کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐ خیلی زیاد ☐

۲- در این شماره به نظر شما کدامیک از مطالب زائد است و باید جزء موارد حذف شده قید شود؟

.....
.....

۳- نظر شما راجع به تعداد استفتائات قضائی و نظریات مشورتی چیست؟

.....
.....

۴- لطفاً نظراتان را نسبت به دسته بندی و تبویب (چیدمان) مطالب مشروحاً اعلام داشته و مشخص فرمایید چه تغییری را لازم می دانید.

.....
.....

۵- کدامیک از روش های ذیل را جهت دریافت ویژه نامه ترجیح می دهید؟

دریافت نسخه چاپی ☐ دریافت نسخه الکترونیکی از طریق ایمیل ☐

دریافت نسخه الکترونیکی از طریق پایگاه اطلاع رسانی معاونت آموزش و تحقیقات ☐

۶- تاکنون چند شماره این ویژه نامه را دریافت کرده اید؟

همه شمارهها ☐ هیچ کدام از شمارهها ☐

برخی شمارهها ☐ با ذکر تعداد و شماره.....

۷- چنانچه انتقاد یا پیشنهادی در خصوص بهبود این ویژه نامه دارید، مرقوم فرمایید.

.....
.....

۸- در صورت تمایل نام و شماره تلفن خود را مرقوم دارید.

.....

فرم درخواست اشتراک ویژه نامه قوانین و مقررات

نام: نام خانوادگی: شماره پرسنلی:

سمت قضایی مطابق ابلاغ:

تلفن ثابت: تلفن همراه:

نشانی محلی که تایل دارید ویژه نامه ارسال شود:

کد پستی: محل خدمت:

نشانی پست الکترونیکی (در صورت داشتن):

امضاء

آدرس: تهران - تقاطع خیابان حافظ و سمیه، روبروی دانشگاه امیرکبیر، ساختمان معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه، طبقه ششم.